

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petty sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 10 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Aradi és osanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvénytársaság.
Közvet főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1915.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Kedd, október 19.

Üldözzük a Szerbiában visszavonuló ellenséget.

Budapest, október 18. (Hivatalos.)

Orosz hadszíntér:

Kelet-Galiciában az Ikwa mellett és a wolhyniai várterületen tegnap sem volt jelentősebb esemény. A Kormyn-patak mellett és a Styr alsó folyásánál az ellenség több heves támadást intézett ellenünk. Kulikowicenél, Nowosielkinál és Rafalowkánál még folyik a harc, az összes többi ponton már tegnap estig véresen visszavertük az ellenséget, melynek veszteségei súlyosak. A Kormynnál teljesen rendetlenül, fegyverek és felszerelési tárgyak hátrahagyásával menekültek. Szczara felső folyásánál álló császári és királyi csapatok is visszavertek egy erős orosz támadást.

Olasz hadszíntér:

Az olaszok az Isonzó harcvezetésén újra élénkebb tevékenységet fejtenek ki. Tegnap este is meglehetősen heves küzdelmek fejlődtek ki Peteanonál, a doberdói ténisik északnyugati szakaszán. Ottani állásainkat újra nagyszámú olasz gyalogság támadta meg, helyenkint megközelítette az akadályokat s végül visszavertük súlyos veszteséget okozva az ellenségnek. Egyébként a tengeremelléken és a tiroli határvidéken ágyuharc.

Délkeleti hadszíntér:

Az Avala-szakaszon megvert szerb hadosztályok a délfelé vezető ut mindkét oldalán vonulnak vissza. Csapataink támadják a Rajjától északra álló ellenséges csapatokat. Az ellenséget a Macsvában is visszavonulásra kényszerítettük. Az alsó Morava mindkét partján a német hadosztályok folytatólag tért nyertek. A bolgárok megszállták Muslin-Percin és Babin-rub magaslatait, odébb délre Egripalánkán tul nyomulnak előre. Hőter altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Előrenyomulás Belgrádtól és Pocsarevációl délre.

Berlin, október 18. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Vermellestől északra messze ellenséges állásokba kiszögélő érdművet angolok nagy erővel ismételtén megtámadták; valamennyi támadásuk súlyos veszteségeik mellett kudarcot vallott; az érdművet biztosan tartjuk. Tahure mellett franciák támadási kísérleteit tüzelésünk elnyomta. Az ellenség újabb előretörése, mellyel Montreytől délre elvesztett állásait akarta visszafoglalni, eredménytelen maradt, sőt a franciáknak nagy véres veszteségén felül három tisztjébe, 17 altiszt és 73 vadászába került, kik fogságunkba estek. Schraetmaennben ellenség támadásával, bár jelentékeny mennyiségű löszert áldo-

zott, egy talpalattnyi földet sem tudott visszaszerezni. Német repülőrajok tegnap megtámadták Belfort várát és elüldözték az ellenséges repülőket és a várba nyolcovan bombát vetettek, amelyek több helyen tüzet okoztak.

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadcsoporthja.

Támadásunk jól halad. Két tiszt, 280 főnyi légénység jutott fogságunkba. Jakobstadtól nyugatra visszavertük oroszok támadásait. Illuxtól nyugatra mintegy három kilométer szélességben hatalmunkba kerítettük az ellenség állását, tovább délre egészen Smorgon vidékig az oroszoknak többszörös nagy erővel megindított előretörését az ellenségnek súlyos veszteségével visszavertük; két

tisztet és százhetvenöt főnyi légénységet elfogtunk.

Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoporthja.

Oroszoknak Liakovice—baranovici vasutvonal mindkét oldalán ellenünk intézett támadása négyszáz méternyire állásaink előtt tüzünkben összeomlott.

Linsingen tábornok hadcsoporthja.

A Styr folyó mentén Rafalowkától Kulikowiciug újabb helyi harcok fejlődtek.

Balkán hadszíntér:

A Macsvában az ellenség hátrálni kezd. Belgrádtól délre elterülő dombvidéken csapataink előnyomulóban vannak Zwetkow-Grob és Wrcin helység felé. Pocsarevációl délre Me-Crnicet és Bozevacot elfoglaltuk. A bolgár csapatok megszállták Muslin-percin és Babin-rub magaslatait; odébb délre Egripalánkán tul nyomulnak előre. Legfelsőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A bolgár vezérkar az előrenyomulásról.

Szófia, október 18. A Bolgár Távirati Ugyenökség jelenti október 15-iki kelettel:

Tegnap, noha az idő kedvezőtlen volt, csapataink lassan, de a legnagyobb erőkitéjtéssel folytatták offenzívájukat az egész fronton. A hegyekben nagy esőzések voltak, majd köd és vihar. A Nagy-Balkán hegység nyugati lejtőjén csapataink elérték a Novo-Korito—Aldinac Repusnica-Ravnobuce—Cerni-Vrh vonalat. A Nisava völgyében csapataink elfoglalták a stratégiai szempontból fontos Vranjaglovát. Makedóniában előrenyomulásunk gyorsan halad. A Felső-Bregalnisa vidékén csapataink elérték a Dranosa—Csukagolac vonalat, a Gavka hegyvidékét és a Golak—Planinát és elfoglalták Carevoszelo után Penosevót és Berovót.

A magyar, osztrák és német csapatok harcterén is sűrű eső esett tegnap, előrenyomulásuk mégis tovább folyt. A szerbeket visszanyomták az egész fronton. Belgrádtól délre a szövetséges csapatok elérték a Rusani—Pinosava-Lestani—Ritopek vonalat. A Morava völgyében elérték az Udovice—Sallakovac—Smolianac—Grazevo vonalat. A szerbek a Duna partját egész Golubacig elhagyták. A

harctéren levő hadsereg nagyvezérkara.

Törökök tüzéségi sikere a Dardanelláknál.

Konstantinápoly. (Hivatalos.) A főhadiszállás jelenti: A Dardanella harc vonalon az ellenség szárazföldi és hajótüzérsége ágyuzta állásainkat eredmény nélkül. Tüzérségünk viszonozta az ágyuzást és elhallgattatta az ellenséges tüzekeket. Egyébként nincs ujság.

Aradmegye az elhunyt főispán emlékének.

(Emlékezés Urbán Iván báróról az őszi közgyűlésen.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, október 18.

Jövő hétfőn, október 25-én tartja rendes őszi közgyűlését Aradvármegye törvényhatósági bizottsága. Az első közgyűlés lesz ez, amelyet öt hosszú esztendő óta Urbán Iván báró főispán nélkül lát a megyeház közgyűlési terme. Utódlára: a tavaszi közgyűlésen, még az elhunyt főispán nemes, vonzó arcaán függtek a tekintetek, az ő szavát hallgatták, az ő ajkáról hallották a fegyvereinkbe vetett bizalom, a győzelmi tudatától átizzott hit meleg és lelkes szavait. Az őszi közgyűlésen már csak a kedves, arany szívű főispán emléke leng körül a zöld posztóval bevont asztalok fölött.

A törvényhatósági bizottság tagjait most hívja össze fölére Dálnoki Nagy Lajos dr. alispán. A közgyűlési tárgysorozatban az első helyet a vármegye elhunyt, nagyérdemű főispánja felett tartandó emlékezés foglalja el. Főispánosága éveinek maradandó és nagyemlékü alkotásain kívül külön és ünnepélyesen megörökíti közgyűlése jegyzőkönyvében az elhunyt Urbán Iván báró feledhetetlen érdemeit, nagy és nemes jellemét a törvényhatósági bizottság. A közgyűlés azonban Urbán Iván bárón kívül még egy fájdalmas emlék iránt is a kegyeletos megemlékezés adóját. Az az idő, amely a tavaszi és az őszi közgyűlés között eltelt, még egy jól ismert arcot, még egy munkás főtisztviselői kezét sodort el a közgyűlési tereméből örökre: Heppes Aladár.

Heppes Aladár másodfjegyző emlékének is adózik a törvényhatóság. A derék, kötelességtudó másodfjegyzőt, mint ismeretes, megyei munkaköréből a harctérré szólította a haza és az északi harctéren ellenséges lövedék oltotta ki életét. A megye tisztikarának, amelyből pedig tekintélyes számmal teljesítenek katonai szolgálatot, első csatatéri halottja Heppes Aladár, akiről méltóan emlékezik meg az októberi közgyűlés.

A közgyűlés tárgysorozatán ezen a két ünnepélyes, rendkívüli és szomorú ponton kívül a szokásos ügyek szerepelnek. Az őszi közgyűlésre vár az a feladat, hogy betöltsék a közgazdasági bizottságban kilépés következtében meauras-dett tagsági helyeket, ugyszintén az alkalmossal döntenek a Ludovika akadémiában, katonai főreáliskolában és a honvéddhadapródiskolában megüresedett megyei alapítványi helyek betöltéséről.

A hadi-közgyűlés tárgysorozatán szerepel még az alispán javaslata az ellenség által elpusztított községek újjáépítésére megajánlandó hozzájárulást illetőleg. Az országos akcióban természetesen Aradvármegye is az ügy fontosságához és anyagi erőihez mértén vesz részt.

Bejelenti a közgyűlésnek az alispán a háborúval kapcsolatos és balaszthatatlanul sürgős intézkedéseit, amelyeket a közgyűlés utólagos jóváhagyó tudomásulvétele reményében tett meg. Így beszámol arról, hogy Aradmegye a második hadikölcsönre kétszáz ezer koronát jegyzett, megismerteti a vármegye lakosságának érlemezését biztosító intézkedéseket. — A közgyűlés ezenkívül száznál több községi ügyet tárgyal.

Reggeltől éjfélig a bukaresti utcán.

(A román sajtó. — Becsületes és megízett lapok.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, október 18.

A román főváros közönsége sok ujságot olvas. A bukaresti lapoknak meg vannak ugyan a maguk előfizetői is, de a legtöbb példány mégis az utcán kél el belőlük, a hol korra reggeltől késő estig öt bani átlagos áron fiatal subancok sorra kiabálják a hírlapok címeit. Bukarestben reggel hét órától este tizenkét óráig a következő lapok jelennek meg az utcán: Viitorul (Jövendő), Dimineata (Reggel), Universul (Világegyetem), Ziu (Nap), Dreptatea (Jog), Epoca (Korszak), Inainte (Előre), Adeverul (Igazság), Moldova, La Politique, L'Independence Roumaine (Román Függetlenség), La Roumaine, Patria (Haza), Fecle (Fáklya), Minerva, Seara (Est), Tara (Ország), Neamul (Testvériség). Ezenkívül még egész csomó kisebb-nagyobb ujság van.

E lapok közül egyesek pártlapok; ilyenek az Inainte, amely konzervatív, ugyanilyen a La Politique; a Viitorul liberális, a L'Independence szintén. Sok lap egyes politikusok előzetes szolgálja. Carp lapja a Moldova, Take Jonescué a La Roumaine, Filipescué az Epoca. A Ziu a háború alatt keletkezett és német-román politikusok alapították, akiknek az a célja a lappal, hogy Románia politikáját azon az uton tartásuk meg, melyen az utóbbi ötven év alatt haladt. Két német lap is van Bukarestben, a Bukaresti Tagblatt és a Roumainischer Lloyd. Ezenkívül van egy magyar lap is, a Romániai Magyar Ujság. Ezek irányja természetesen az, hogy a román közvéleményt a központiak mellé hangolják. A Minerva és a Seara nyugodt hangú ujságok, melyek mindig a tisztességes irányt igyekeznek szem előtt tartani. Viszont a többi ujság, de különösen az Adeverul és a Dreptatea szenzációkban dolgoznak a bizonyos az, hogy politikai irányuk éppen olyan zavaros, mint pénzforsráuk is.

A román ujságok hírszolgálatára eléggé jó rendszeresen közlik valamennyi hadviselő fél hivatalos jelentéseit. A háború elején a román lapokat elérhetővé francia és orosz híradásokkal, melyeket azok minden bírálat nélkül vettek át és ennél fogva tudósításaik homszegtek a valótlanságoktól. Mikor azonban megalkult a német távirati iroda Bukarestben, ezek a hírek egyszerre hitelüket veszítették és most a román ujságok mindig arra törekednek, hogy csak olyan táviratokat közöljenek, melyek valótlanságon alapulnak. A központiakról ma már csak azok az ujságok hoznak hamis híreket, melyeket ezért megfizetnek.

A román ujságok a tavalyi európai krízis idején meglehetősen rezervált álláspontot foglaltak el. Mikor azonban aztán a háború kitört, egymásután keletkeztek a különféle fantaszlikus alapítású román lapok, melyek mind a központi hatalmak ellen izgattak. Így többek között volt egy rövidéletű ujság, melynek

Traiasca Franta! — Eljen Franciaország! — volt a címe. Egy másik ujság ezzel a címmel jelent meg: Jos Nemetii! — Le a németekkel! Ez a lap azonban kaució nélkül jelent meg és alig egy hétig tartó fennállása alatt naponta változtatta címeit. Második címe Dreptatea noastra: A mi fogunk volt. Ebben a lapban egy véresszájú cikk jelent meg a központi hatalmak ellen. A cikknek ez volt a címe: Sus Nemetii, Sus Ungurii! (Fel a németekkel, fel a magyarokkal!)

A módszer, ahogyan a román hecclapok készülnek, minden szerkesztőségben egyforma. Az orosz, angol, olasz, francia és szerb hivatalos jelentéseket a lap első oldalán hozzák nagy betűkkel, feltűnő címeikkel, míg ezzel szemben a központi hatalmak jelentéseit kis betűkkel szedve eldobják valahol a lapban. Az első oldalon óriási címeiben igyekeznek rossz színben feltüntetni a központi hatalmak helyzetét. Így az Universul nemrégén hat centiméter magas és három centiméter széles betűkkel a lap első oldalán ezt közölte: „Ratragera Austriilor continua!” (Az osztrákok visszavonulása tart), holott szó sem volt egyéb visszavonulásról, mint a Strypa-menti harcokról.

Ezt az egyoldalú hírszolgálatot a román hecclapok még azzal is megtoldják, hogy állandóan izgatják a lakosságot a németek és magyarok ellen. Van Bukarestben egy ujság, mely naponta közli a Bukarestben és Romániában megforduló német és magyar kémek neveit. Ezek rendszerint mind békés polgárok, akik üzleti ügyekben utaznak. Éppen úgy utaznak most is, mint ahogyan sok évvel a háború előtt utaztak már. A román bankoknál és ipari vállalatoknál dolgozó németekre, magyarokra és osztrákokra szintén ráfogják a kémkedést s ha egyebet nem is tudnak róluk, hát azzal vádolják meg őket, hogy eleszik a kenyeret a románok elől. Az ujságok felsorolnak vasúti vonatokat, kocsiszámokat neveznek meg és azt mondják, hogy ezeket a kocsikat a hatóság vizsgálja meg és a löszert foglalja le. Gyűlöletet hirdetnek minden ellen, ami német és egyáltalán minden ellen, a mi magyar. Minden vonalon gyűlöletet hirdetnek ezek az ujságok Ausztria-Magyarország és Németország ellen és a két állam uralkodóit írásban és képen egyaránt kicsúfolják.

Az oroszok által pénzelt lapok segítségével megalakult a nemzeti akció ligája, mely népválasztásokat rendez a központiak ellen. Ez a liga írásban is megnyilatkozik és még egyetem tanárok is akadnak, akik a liga által megrendelt ujságcikkek irják. Meglepő, hogy ezek az ujságok, nagy hálátlanságot tanúsítanak Károly királlyal szemben. Nemrégiben egy cikk jelent meg az egyik hecclapban, mely a néhai király emlékét mélyen sérti.

Van a román sajtónak egy élelappja is, Furnica, A pók a címe. Ez ugyanolyan, mint a titkos forrásokból pénzelt lapok. Izgat és uszít a németek és magyarok ellen. Képei förtelmesek. Szövege még inkább. Sokszor francia, angol és orosz élelapokon élésködik.

A hecclapoktól csak keveset és lényegtelennül különböznek Filipescué és Take Jonescué lapjai. Legfeljebb az a különbség közöttük, hogy igyekeznek higgadtabb hangon írni, ami ugyan nem mindenkor sikerül nekik. Hogy ezeknek a lapoknak milyen felfogásuk van a semlegességről, az eléggé ismeretes. A velünk való barátságot hirdető lapok mind elfogulatlanok és tudósításaik tárgyilagosak, gyűlöletet senki ellen nem hirdetnek, ellenben rámutatnak arra, hogy Románia csakis a központiakkal mehet.

A görög határra menekült a szerb főhadiszállás

(Monasztirból vezetik a hiábavaló ellenállást. — A bolgárok előretörése. — A német és osztrák-magyar seregek harcai.)

— Távirati tudósítás. —

Budapest—Berlin—Szófia, október 18.

A Pester Lloyd tudósítója jelenti a sajtóhadiszállásról: A szerb harctéren az utóbbi időben rettenetes szél dühöngött, melyet kosovának hívnak. A szél tegnap megszűnt, ami által csapataink egy kellemetlen ellenségtől szabadultak meg, mert a vihar és fagyos eső kíséretében hadműveleteinket nagyon megnehezítette. Csapataink azonban az elemek tombolásának is hősiességgel ellentállottak.

Rettentően megerősített szerb állások elfoglalása.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: A Belgrádtól délkeletre fekvő állásokat, amelyeket a szerbek még 1908 folyamán készítették, 1912-ben kiegészítettek és az elmúlt év harci színtere alatt még inkább megerősítették, a német, magyar és osztrák csapatok birtokukba vették. Kövess tábornok csapatai rohammal foglalták el az Avala-hegy 515. számú magaslátát, amely előretolt állásként szerepelt. Ugyanekkor nyugat felől a németek az 585. számú magaslátot ragadták el. A küzdelem rendkívül elkeseredett volt, de még a lépcsőzetesen kiépített védelmi vonalak sem nyúlhattak kellő alapot az ellenállásra és a védekezésre. Hasonlóan heves harcok folytak tovább kelet felé a Belgrádtól Grocka felé vezető úton, a Pasuljiste és Velki-Kamion-magaslatok elfoglalásáért. A szerbek azt a parancsot kapták, hogy ezeket az állásokat utolsó lehetséges védelemmel. A legtöbb ponton hősiességgel végre is hajtották ezt a parancsot: a meghódított állások tele voltak holtakkal és sebesültekkel. A támadás azonban ezzel az energikus és rendkívül szívós védelemmel szemben is ellenállhatatlan volt. Gallwitz tábornok német csapatát egyidőben a Belgrádtól délre folyó küzdelmekkel a Morava völgyében ismét hatalmasan előrenyomultak. Az utóbbi napokban ennek a hadseregnek az operációját rendkívül megnehezítette a vad balkáni szélvihar, a kosova. Tegnap azonban alább hagyott a szél és a jeges eső. A bolgárok offenzívája visszatérő sikerrel és energiával fejlődik a Timok vidékén, ahol szövetségünk újabb térfelnyerést nevezhet a magáénak.

A bolgár csapatok mindenhol előre törnek.

Berlin, október 18. A Vossische Zeitungnak jelentik Genfből: Lyon lapok írják, hogy Valandovo környékén, amelyet negyvenezer bolgár nagyszámú tűzérrel megtámadott, nagy csata folyik. Makedóniában a bolgárok és a szerbek segítségére siető szövetséges csapatok között az összehúzóerők már várhatók.

Szófia. A harctérről legutóbb az a hír jött, hogy a bolgár sereg délfelől közlekedik Pirothhoz, amelynek előretolt hadállásait rohammal elfoglalták.

Bukarest, okt. 18. Turn-Severinből jelentik az Universul-nak: A Raduieváccal szemben levő Gruiu román kikötőből érkezett híreszerint a bolgár csapatok elfoglalták Raduieváccot. Október tizenötödikén, pénteken este nyolc órakor, alig hogy a lakosság elhagyta, a bolgárok megkezdték a város bombázását, a mely

igen heves volt. Az ágyutás igen nagy kárt tett a városban. Október tizenhatodikán a bolgár csapatok bevonultak Raduievába. A lakosság Gruiuba menekült. A Duna vonalán a harc mindenütt a bolgárokra kedvezően fejlődik.

A szerbek visszavonulása.

Nis, október 18. A szerb sajtóiroda jelenti, hogy a szerb hadsereg a legnagyobb rendben visszavonul az ország belseje felé. A szerb hadvezetőség kifejezést ad annak a reménynek, hogy rövid időn belül a szerb hadsereg egyesülhetni fog a partraszállított angol-francia csapatokkal és akkor megnövekedett erővel ismét felveheti az ellentámadásokat az erős ellentéllal szemben.

Monasztirba menekült a főhadiszállás.

Szófia, október 18. Szalonikiból érkezett hír szerint a szerb főhadiszállást Monasztirba — 18 kilométerre a görög határtól — helyezték.

Az entente segélycsapatai.

Lugano, október 18. Athénből jelentik: a Corriere della Sera-nak, hogy a szövetségesek huszezer embere elindult Szalonikiból Szerbia felé.

Frankfurt, október 18. Konstantinápolyból táviratozza a Frankfurter Zeitung tudósítója: Eddig 45.000 főnyi katonaság szállott partra Szalonikiban, legnagyobb részét franciák és köztük több száz ezred. A francia haderő legnagyobb része a Dardanellák déli csucásáról, főleg Sed il Bahrtól jött.

Szerrail tábornok áll a francia csapatok élén. Míg a franciák szemlétomást iparkodnak a bensülött lakossággal jó viszonyt tartani, addig az angolok feltűnően tartózkodólag, sőt gőgösen viselkednek. Szalonikiban nagy a drágaság. Egy hét óta az árak a kétszeresére emelkedtek.

Háromezer embert elpusztított egy német buvárhajó.

Berlin. Konstantinápolyból jelentik: Egy olasz csapat szállító gőzöst, melynek fedélzetén három ezer katonát vittek Mudrosból Szalonikibe utközben egy buvárhajó elsüllyesztett.

Olaszország nem vesz részt a Balkán-akcióban.

Gent. A Corriere della Sera jelenti, hogy Olaszország a Balkán-akcióban való aktív részvételt vissza utasította.

Orosz és francia hadüzenet Bulgáriának.

Bukarest, október 18. A Dimienica jelenti, hogy Oroszország hadat üzent Bulgáriának.

Páris, október 18. A Havas-ügynökség hivatalosan jelenti: Mután Bulgária ellenségünk oldalán Franciaország egyik szövetséges ellen háberat kezdett, a köztársasági kormány megállapítja, hogy október 18-ának reggeli 6 órája óta Bulgária hibájából Franciaország és Bulgária hadiállapotban van.

Stockholm. A londoni svéd követet megbízták az angliai bolgár érdekek képviselésével.

Szófia. A Nowaja Wremja azt a hírt közli, hogy a Don kerületben és másutt is az oroszok több bolgár kerületet kifosztottak, sőt helyenkint izultálták is a bolgárokat.

Flottaakció Bulgária ellen.

Hága, október 18. Ideérkezett jelentések szerint az entente flottája nagyobb akcióra készül a bolgár tengerpart ellen. A Dardanellák ostromában résztvevő hajók legnagyobb része Pireus felé indult.

Mindent használhat a hadsereg.

(Az országos nyersanyag-gyűjtés.)

*

A háborús viszonyok a szükséges nyersanyagok behozatalát megakadályozzák. A gyapju hiányzik végkép, mely nélkül a hadseregnek a háború folytán többszöröse fokozott posztószükséglete ki nem elégíthető és a kacsok és gummi, mely számtalan oly közlekedési és technikai eszköz előállítására nélkülözhetetlen, mely nélkül a mai hadviselés egyik alapfeladatát képező fejlődött közlekedés el sem képzelhető.

Szerencsére csodálatosan fejlődött iparunk új anyag gyártására a hulladékokat is fel tudja használni: a már hasznavehetetlen rongyokból jó meleg új posztót készít, megvédi hő katonáit a közelség től szord hidegtől; a gummi és kacsuk hulladékok pedig mint bűzeke autók gummi abroncsai kelnek új életre.

Ezen szükségletek érdekében indul meg egy nagyarányú új akció: a gyapju-, kacsuk-, és gummi-hulladék országos gyűjtése.

A magyar kir. honvédelmi minisztérium Hadsegélyező Hivatala az „Országos Központi Hítel- és Szövetkezet”-tel együttesen felhívással fordul az áldozatkésztségben kimeríthetetlen hazafias társadalomhoz, mindennemű ócska ruhának és gummi- és kacsuk-hulladéknak hadsegélyezési célokra való adományozását kérve.

Jó hasznát lehet venni mindenféle kötött és szőtt gyapju holminak, mint amilyen a szövet és hulladék, sál, gyapjukendő és kalap, sapka, zsinór, kezttyű, gyapjufogó, gyapju-szűrő, alsóruha, feldolgozatlan gyapju, szőnyeg, matrac, gyapju ablakvédő, futószőnyeg, kőpamut, harisnya, selyem, pamut és vászoncikkek és hulladékok. Ezenfelül gummi és kacsuk-hulladékokra is nagy szükség van: ilyen az autómobil, blokkli és kocsis abroncs, mindennemű gőz-, szivó- és nyomófecakendő, kerti tömlő, lapda, gummi cipő és esőköpeny, gummi- és technikai gummi-cikkek, gummi-lepedő, szivacs és kezttyű, fésű, gramofonlemez stb.

Semmi sem értéktelen, még a teljesen hasznavehetetlen állapotban levő anyag sem: mindent fel lehet újra dolgozni. Az egyesek szempontjából ez ócska tárgyaknak nincs értékük vagy nagyon is csekély pénzértékét jelentenek azok, míg milliók és milliók adományai végeredményben a hadviselés hatalmas eszközeit, hőseink meleg ruháját, a csapatok szállításának gyors lehetőségét és ezzel a biztos győzelmet teremtik meg.

A gyapju-, kacsuk- és gummi-hulladék gyűjtését végző országos akció szervezési munkálata be van fejezve. A vidéken már megkezdtek a gyűjtést az „Országos központi hitel- és szövetkezet” kötelekibe tartozó szövetkezetek és ma-holnap megindul az összegyűjtött holmik Budapestre való továbbítása ama fuvardíjmentesség alapján, melyben a kereskedelmi miniszter részesítette ezen mozgalmat. Minden félreértés elkerülése végett megjegyezzük, hogy a fuvardíjmentesség csak az említett szövetkezetek által feladott küldeményeket illeti meg, amiért is legalkalmasabb az összegyűjtött holmit ily szövetkezeteknek átadni. Hogy mely szövetkezetek vesznek részt a gyűjtésben, könnyen tudható meg, mert azok nemcsak közvetlenül fordulnak a környékükbeli hazafias közönséghez, hanem ezenfelül kérelemmel fordulnak a tanulókhöz is, kik közül azoknak, kik a gyűjtés körül kiváló buzgalmat fejtenek ki, a Hadsegélyező Hivatal külön emlékérmeket fog kiosztani.

Vitriol merénylet Koburg Lujza fia ellen.

(Lipót herceg barátjának öngyilkossága. — Méreggel és revolverrel megtámadott udvarló.)

— Bécsi tudósítónktól. —

Bécs, október 18.

A kik Aradról tavasz idején, főként a husvéti főszezon napjaiban Abbáziába utaztak és annak napsütéses, gyönyörű parkjában szokták hallgatni a filharmonikus zenekart, azok ismerősként köszöntötték azt a fiatal párt, a ki sohasem hiányzott a világhírű fürdőhely ragyogó társaságából és a kiről mindenki tudta, hogy a férfi, fejedelmi származása ellenére, ország-világ előtt nyíltan viseli a köztük lévő viszony következményeit, a hölgy pedig hűséges társa, méltó párja a fejedelmi sarjnak, noha nem született hercegi ágyban. Koburg Lujza hercegnő fia, a messziről felismerhető jellegzetes Koburg-arca dalia Abbáziában úgy élt barátjának Rybicska József udvari tanácsos, bécsi magánzó, volt államtisztviselő, gyönyörűségei fejedelmi külsejű leányával, mint sok ezer polgári származású fürdővendég, aki vagyoni tehetetlenségénél fogva a fényesebb hotel egyikében lakik és a strandon, a zenénél és a délutáni lovascska játéknál a Kaszinóban, vagy este a reunió alkalmával más-más toaletten jelenik meg. A fürdő internacionális vendégsereg, eltekintve attól, hogy a minden esztendőben megjelent szép emberpárt talán még nagyobb szimpátiával, nekik is jól esett tekintettel, néma de szerotetteljes tisztelettel üdvözölte, nem tette részükre nehezzé az inkognitó megtartását. Noha mindenki tudta, hogy az a férfi, aki a csodálatosan szép bécsi leányt imádattal, rajongással ezer és ezer apró nünaszszal elérte szerelemmel veszi körül, bécsi és mint az árnyéka kíséri, tudta mindenki, hogy az a férfi Lipót kóburgi herceg, a bolgár király fivérének, Lipót hercegnek és hírnemes feleségének, Lujza hercegnőnek a fia. Abbáziában bécsiek és budapestiek a törzsvendégek, akik az osztrák főváros ragyogó körútjairól, a Práterből is ismerték a szerelmes párt és ügylészlik, mert ezek tudták, hogy az osztrákok de a magyarok is szívesen látják a mezzalianaszokat és megértő szemmel és szívvel kísérik a boldog szerelmesek útját, ők maguk is itt érezték magukat legjobban.

Minden délután leült a tess, izlésszen öltözött szép bécsi urileány a Kaszinó asztalához és szerényen, akár egy vidéki kis hivatalnok felesége, rakta az egy és két koronásokat a lovascska játéokra. A herceg a háta mögött állt és nevetve, tréfálkozva, finom csipkedéssel kritizálta barátjának játékát, és a játéktér közönsége előtt ismeretes pechjét, amely talán még hűségesebb kísérője volt, mint a dalias ex-uszárkapitány, Lipót herceg.

A magyar és osztrák arisztokrácia legfényesebb neveinek viselői, ha Abbáziában időztek, a herceg és barátjának társaságában tartózkodtak. A magyar fürdőközönség ezért is szerette meg olyan nagyon az egykor Nadasdy huszárkapitányt, mert magyar társaságban mindig magyarul beszélt és ha csak barátjának is be kellett vonnia a társalgásba, élt a német nyelvvel.

A háborus esztendő ezer komoly baja és terhe ránehazedett Abbáziára és az osztrák Riviera eme gyöngye most sebesült és üdülő katonák tartózkodási helye. Az idei husvétön sem szemképrázító közönsége, sem szezonja nem volt és így a Kóburgi herceg meg Ry-

bicska kisasszony is elveszett az őket ismerők emlékezetéből.

Ma egy véres tragédia kellős közepéből állnak ismét a közönség szeméi elé.

Ma reggel — mint bécsi tudósítónk jelenti — Rybicska kisasszony, a bécsi Kóburg-palota közelében, merényletet követett el Lipót herceg ellen. A herceg autón tért haza lakására és amikor a palota előtt meglátta barátját, megállította a gépkocsit, kiszállt belőle és feléje tartott. Alig beszélgettek egy-két szót, a leány vitriolos üveget rántott elő melljéről, annak tartalmát a herceg szemé közé öntötte. Ugyanabban a pillanatban a jobbában tartott revolvert is rásütötte, majd pedig a saját halántékához szoritotta és agyonlőtte magát. Mire a sófőr leugrott az autóról, hogy gazdája segítségére siessen, a véres tragédia már befejeződött. A leány azonnal meghalt, a herceget pedig súlyos sérülésekkel szállították lakására.

A szerelmi dráma óriási szenzációt keltezt az osztrák főváros főuri köreiből.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Kedd: „Vasgyáros.”

Szerda: „Sibyll” operett.

Csütörtök: „Kis Király” operett, új betanulással.

Péntek: „Lyon Lea” újdonság, először.

Szombat: „Lyon Lea” másodszor.

* Holdas estén. (Farkas József dr. nótái.) Farkas József dr. az aradi kulturpalota könyvtárosa hosszú hónapok óta katonai szolgálatot teljesít Egerben. Ha el szakadt az aradi élettől és a békés kulturális munkálkodástól, a fegyverek esőrgése közben is talál időt, hangulatot, hogy dalba formázza hangulatait. Klöckner Ede budapesti zeneműkiadónál — ahol már ez előtt is több munkáját adta ki — most jelent meg Holdas estén címmel Farkas József dr.-nak két magyar nótája, amelyeket a háboru alatt, hadiszolgálat napjaiban szerzett és amelyeket ennek jelölül Hedry Béla századosnak ajánlott. Magyaros hangulatu, szívhez szóló dalok ezek; megvan bennük az a borongós, fátyolos költészet, a mi úgy illik, úgy simul a mostani gondolatokhoz. A holdas estén szövegét is Farkas dr. írta, a Gyere velem nótás lelkű eigányom című nótát pedig Zombory Andor szövegére komponálta. A kedves magyar daloknak bizonytal lesz Aradon is érdeklődő közönségük és sok aradi zongoráról esendülnek meg Farkas József dr. nótái.

* A színház hírei. Lyon Lea, Bródy Sándor szenzációs regényes színjátéka pénteken, a hó 22-én kerül először színre az aradi színházban. A Lyon Lea óriási sikerét legfényesebben igazolja, hogy a fővárosban eddig minden előadásnál zsefolt ház gyönyörködött benne, és mint annak idejében a fővárosban, úgy az aradi színháznál is lázasan készülnek Bródy új darabjára, melyben a legkisebb szerep is elsőrendű kézben van. A címszerepet K. Kápolnai Juliska játssza, a galiciai csodarábbít Várnai, Konstantin herceget Kertész. Az újdonságra korhű jelmezek készülnek és a kiállításra is nagy gondot fordít a társulat, azóval

minden előkészületet megtesznek, hogy Bródy Sándor országos híré Lyon Leját Aradon is fényes siker koronázza. — A Vasgyáros színmű ma kerül színre új betanulással, holnap szerdán a Sibyll van műsoron. Csütörtökön Várady Margit és Horváth Mici együttes fellépéssel A Kis Király operett.

* A Magyar Nemzeti Muzemm könyvtárának háborus gyűjteménye. A budapesti nemzeti muzem Széchenyi könyvtára a következő kérelmet intézi a közönséghez: A Magyar Nemzeti Muzemm Könyvtára a háboru kezdetétől fogva gyűjti a háborura vonatkozó nyomtatott és írott emlékeket. Bármennyi forrás áll is rendelkezésére, a közönség legzélesebb rétegeinek bevonása nélkül nem érheti el célját. Bizalommal fordul tehát a Könyvtár a magyar közönséghez, melynek érdeklődését fenállása óta állandóan tapasztalta s most is kéri támogatását. Reméli, hogy most, amikor rendeltetéséből folyó kötelezőségéhez híven a világháboru történetéhez forrásul szolgáló anyagot minél teljesebben iparkodik összegyűjteni s a jövő történetírás számára megőrizni, számíthat ugy egyeseknek, mint a polgári, katonai és egyházi hatóságoknak, jótekonyság és egyéb célú egyesületeknek, szövetségeknek, égeknek stb. Jömdulatu támogatására. Háborus gyűjteményünk kiterjeszkedik a háborura vonatkozó, bármilyen nyelven megjelent, mindenféle nyomtatványra, a legegyszerűbb úrlapokról a könyvig, valamint kézzal írt naplókra, feljegyzésekre, tábori levelekre, versekre, rajzokra, térképvázlatokra, minden válogatás nélkül, külföldiekre ép úgy, mint hazaiakra. Tájékoztatóul a következő csoportokban foglaljuk össze a háborus gyűjteményünkbe tartozó anyagot: A háboru előzményeivel s lefolyásával foglalkozó vagy szövegi bármilyen vonatkozásban álló könyvek, füzetek, röpiratok, egyes folyóirat-számok. (Szépirodalmi termékek is.) Ujságok, különösen rendkívüli hadiesemények alkalmával megjelenő külön kiadások, újságkivágatok, folyóiratok, képeslapok. (Egyes számok is.) Tábori, hadi, fogolytábori újságok. Hivatalos falragaszok, hirdetések, felhívások, utasítások, mindenféle úrlapok. A közlekedésére vonatkozó nyomtatványok. Liszt- és kenyérfjegyek stb. Szükségpénzek, fogolytábori pénzek. Jótékony-sági és egyéb egyesületeknek felhívásai, gyűjtő-ívei, falragaszai, meghívói, műsorai stb. Jótékony-sági számolókönyvek, bélyegek, sorsjegyek stb. Halotti jelentések (újságkivágatok formájában is). Térképek. Képek, képeslevelezőlapok, fényképfelvételek, emlékbélyegek. Tréfás, humoros képek, nyomtatványok; játékok. Zeneművek. Háborus ponyvairodalom (versek, hadikronikák, elbeszélések stb.). Kéziratok naplók, tábori levelek, táborban készült rajzok, dalok, dalgyűjtemények. — Ismételjük és hangsúlyozzuk, hogy külföldről s az elfoglalt ellenséges területekről származó mindennemű, a háboruval kapcsolatos írott és nyomtatott emlékre (hirdetések, parancsok, képek stb.) is nagy súlyt helyezünk. Szállítási s esetleges egyéb költségeket szívesen megtérít a könyvtár.

* Új szenzációs Nordisk-dráma az Apollóban. (A fekete Brigitta premierje.) Az Apolló-színház direktiójának igen szerencsés intézkedése volt, hogy megszerezte az összes Nordisk-újdonságok kizárólagossági jogát. Ennek az előrelátásnak köszönheti az Apolló-színház mai premierjének óriási sikerét is. A fekete Brigitta a Nordisk-filmgyár legújabb alkotásai közé tartozik s minden tekintetben méltóan sorakozik az eddig látott nagysikerű Nordisk-képekhez. A kiállítás tökéletesen stilszerű, a dráma sujtje pedig eredeti gondolatokra van építve és rendkívül érdekes. Az élet körülöttünk tátongó mélységéből hoz elénk egy megkapó történetet ez a mesteri kézzel megrajzolt Nordisk-dráma, amelyet a legmesszebbmenő tetszéssel fogadott a premier nagyarámu publikuma. A főszerepben Fröhlich Elza brillirozott ismét. Hasonlóan nagy sikere volt az új műsor másik szígerének: „A 14. §.” című társadalmi drámának, amely a lebilincselő jelenetek láncolatából áll. Az Apolló kiváló új műsorát még kedden mutatja be teljesen új hadiképekkel együtt.

Románia lojális semlegességet tart fenn.

(Az entente bukaresti kudarcá. — Alhírek a román külpolitika változásáról.)

Társai hírei.

Bukarest, október 18.

A beteg Costinescu pénzügyminiszter lakásán megtartott minisztertanácsról ma, beavatott helyről ezeket jelentik:

A kormány Franciaország és Oroszország követeinek, a bolgár beavatkozás kapcsán Bukarestben tett lépésével foglalkozott.

Bratianu miniszterelnök válaszolt a balkáni helyzetet és rámutatott Görögország magatartására Szerbiával szemben.

A minisztertanács azután arra az álláspontra helyezkedett, hogy a helyzet megkívánja Románia további lojális semlegességének fenntartását.

A kormány azután a terménykivitel megkönnyítésével foglalkozott.

A beteg Porumbaru külügyminiszter nem vett részt a tanácskozáson.

Costinescu a semlegesség fenntartásáról.

Bukarest, október 18. Costinescu pénzügyminiszter, akinek a négyesszövetség mellett tanúsított érzelmi politikája ismeretes, az egyik oroszofil lapban a közzétett interjúban beismeri, hogy Románia ma nem mehet Oroszországgal, Franciaországgal és Angliával.

A jelenlegi viszonyok között nem tehetünk egyebet — mondotta Costinescu — mint hogy bevárjuk a balkáni események kifejlődését.

Romániának akcióbalépése mostan, maga után vonná annak a szükségességét, hogy két fronton kellene harcolnunk.

— Nem akartuk elrendelni a mozgósítást. Ha a bolgárokat megfenyegettük volna azzal, hogy mozgósítunk, ők is mozgósítottak volna és meglehet, hogy akkor két nap alatt tényleg mozgósítsunk kellett volna. Ha Bulgária megmozdul, akkor nekünk is mozognunk kell. És miért legyünk lekötve két fronton. Annak oka, hogy májusban nem léptünk akcióba, az, — ugymond Costinescu — hogy Oroszország visszautasította a mi jogos területi aspirációinkat.

Románia nincs abban a helyzetben, hogy egy hosszú háboruban vegyen részt. „A háboru most ismét hosszabb lesz. Hosszu háborút nem csinálhatunk.”

Costinescu interjúja azzal végződik, hogy abban az esetben, ha a kormány az ellenzék támadásai miatt visszavonul, nem Take Jonescu és Filipescu kerülnek a hatalomra, hanem a konzervatívpart, melyet a liberális párt tagjai is támogatni fognak azért, hogy tovább folytatható legyen az ország semlegességi politikája.

Riasztó alhírek a román külpolitikáról.

Bukarest. Tegnap nyugtalanító hírek terjedtek el Bukarestben a Románia külpolitikájában beállott hirtelen változásról. A Lipszani és Smardan utcákban ezen hírek hatása alatt élénk értékpapírüzleteket bonyolítottak le és pedig nagy sikerrel, mert a hiszékenyebb emberek tömegesen boosították áruba a tulajdonukban lévő állampapírokat. Később ki-

derült természetesen, hogy élelmes kereskedelmi ügynökök trükkjéről van szó.

Mille Konstantin izgatásai.

Bukarest, október 18. A román kormány hivatalos organuma, a „Vitorul” írja a következőket:

— Ha Mille ur és az 5 titkos társai megtámadják a koronát és az ország hadseregét lázadásra izgatják, akkor a közvélemény itéletében megerősítik azt a meggyőződést, hogy a nemzeti akció látszata alatt mozgásba hozzák az összes szenvedélyeket és méltatlankodásokat még pedig nem a külügyi politika problémáért, hanem azért, hogy a belpolitika ocsmánykombinációit valósítsák meg.

Bulgária és Románia viszonya.

Bukarest, október 18. Radeft bukaresti bolgár követ személyesen közölte Bratianu miniszterelnökkel és Porumbaru külügyminiszterrel, hogy Bulgária megüzente a háborút Szerbiának. A bolgár követ egyben kormánya megbízásából kijelentette, hogy Bulgária a jövőben is a legbarátságosabb magatartást fogja Románia iránt tanúsítani.

Bukarest, október 18. További intézkedésig a romániai posta Szalonikivel Cladován át közlekedik, ahonnan a postacsomagokat automobilon szállítják Nisig és onnan vasuton Szalonikibe.

Bukarest. A romániai exportőrök nagy bizalommal tekintenek a szövetséges csapatoknak Szerbia elleni gyors és biztos offenzívájára elő. Folytonosan köik a szerződéseket az uszályhajókkal a dunai szállításokra, a melyek az 6 véleményük szerint, legelőbb 15 nap alatt megindulnak. A dunai hajórezekományok ennek következtében folytonosan emelkedőben vannak.

A izolált Románia.

Bukarest. A Moldova írja: A mikor az első jelentések érkeztek az osztrák-magyar német hadsereg szerbiai offenzívájának megkezdéséről, a négyesszövetség sajtója azt írta, hogy a központi hatalmak ezen akciója által Románia izolálva van a világtól. Igazában azonban a négyesszövetség szalonikii akciója okozta az Aegei-tengertől való elzárásunk által, teljes izolált-ságunkat.

Tehát igenis, a négyesszövetség az, és semmiképen sem Németország és Ausztria-Magyarország, a mely Romániát elzárta a világtól.

A királyszerző Take Jonescu.

Bukarest, október 18. Nikulescu dr. gyakorló orvos Bukarestben tartalékos őrnagy, az alábbi beadványt intézte felettes katonai hatóságához:

— A mikor az egészségügyi tiszt egyenruháját felvettem, hűséget esküdtem Károly királynak és az országnak, esküt, a melyet I. Ferdinándnak megújítottam és a melyet holto-

mig meg fogok tartani. Kötelesség és becsület parancsolja ezért, hogy a felettes katonai parancsnokság tudomására hozzam, hogy azok között, a kik ugyan olyan egyenruhát és rangot hordanak, mint én, van egy olyan, a ki megfélekedve a letett esküről és a trón iránti kötelességéről, hírlapi cikkekből és beszédekben fenvegető szavakkal illette a királyt, a mint az az Adeverulban közzétett cikkekből és az Epoca tudósításából látható. Ez az ur, a ki így módon megsértette a letett esküt, Jonescu Thoma dr. tartalékos orvos-őrnagy, a bukaresti egyetem rektora.

Románia mozgósít?

Milano, október 18. Gastob Chiessi a Secolo londoni tudósítója táviratozza lapjának, hogy az angol diplomáciai körök bizonyosra veszik, hogy Románia el fogja rendelni az általános mozgósítást.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Arverési hirdetmény közlése

nem rágalmazás.

(Felmentett aradi hírlapíró.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, október 18.

Több mint egy évvel ezelőtt a hivatalos lap egyik számában hirdetményt közölt arról, hogy Hollaky Imre aradmegyei földbirtokos ácsvai birtokára a nagyhalomgyi járásbírójárverést tűzött ki. A hirdetményt az Aradi Közlöny is átvette a hivatalos lapból és megemlékezett a Hollaky-birtok sorsáról. Hollaky Imre ezt a közleményt magára nézve sértőnek találta és sajtóperert indított. Az aradi törvényszék Hollaky Imre panaszát felterjesztette a királyi Kuriához és egy bíró kiküldését kérte, azzal az indokolással, hogy Hollaky ügyében nem érzi magát elfogulatlanak, miután a földbirtokosnak régebben folyt peres ügyeiben is hasonló eljárást követett az aradi törvényszék.

A Kuria a nagyváradi esküdtbírószéket delegálta a sajtóper tárgyalására. A közleményért a felelősséget annak írója Zádor Jenő, az Aradi Közlöny munkatársa vállalta.

Az ügynek ma volt a tárgyalása Nagyváradon. Hollaky Imre nem jelent meg az esküdtek előtt, mert beteg. Képviselőtében ügyvédje Poynár Oszób dr. fenntartotta a vádat. Zádor Jenő ezzel szemben előadta, hogy a kérdéses közleményt a Budapesti Közlönyben megjelent hivatalos közlemény alapján írta és az abban foglaltakat bizonyítani hajlandó. A bíróság azonban a bizonyítást nem engedte meg.

Délután a perbeszédre került a sor. Papp János dr. ügyvéd, a Nagyvárad felelős szerkesztője, aki Zádort védte, meggyőző erővel bizonyította fényesen megkonstruált beszédében az esküdteknek, hogy az újságíró semmivel nem vétett a törvények ellen és nem bántotta meg Hollaky Imrét, amikor talán kibővitve és más szavakkal az árverésről szóló hivatalos hirdetmény tartalmát adta vissza soraiban. Papp János dr. nagyhatású védőbeszédének hatása alatt az esküdtek este hat órakor ugy a becsületsértésben, mint a rágalmazásban nem bűnösnek mondották ki Zádor Jenőt, akit a bíróság a verdikt alapján felmentett s egyuttal Hollaky Imrét az összes felmerült költségek viselésében elmarasztalta.

Két és fél millió koronát meghalad a hadikölcsön-jegyzés.

(Az első nap eredményei. — Az aradi pénzügyintézetek lelkes munkája.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, október 18.

Ma nevezetes napra virradtunk: ma van a harmadik nemzeti kölcsön nyilvános jegyzésének első napja. A világháború roppant haditerhei immár harmadikban szőlítják próbatételre a magyar nemzet gazdasági erejét és őseitől örökölt, soha nem apadó hazafias áldozatkészségét. A kedvező gyümölcsözőtetést kereső nagytőke már a nyilvános jegyzést megelőzőleg sietve jelentkezett a maga sok millióival. De az eddig előre bejelentett pár száz millió csak szállást készítő előcsapat, a derékhadnak; az ötven, száz és ezer koronás kis- és középjegyzéseknek azalatt a harmincegy nap alatt kell tömött sorokban felvonnúlniok, amelyet a pénzügyi kormány jegyzési időtartam gyanánt megszabott. Ez a derékhad dönti el majd a most megvívandó nagy pénzügyi csatánkat a magyar nemzet javára. A sok apró tételből, a szerényen összegződő patakocskák százezreiből lesz majd a hőmpölygő, hatalmas, milliárdos pénzfolyam, amely széles teherbíró hátán diadalmasan viszi előre hősiessé küzdő fiaink hadseregét.

Az aradi pénzügyintézeteknél már a kölcsön jegyzésének első napján nagy arányokban indult meg a hazafias lelkesedéssel megnyilatkozó aláírások özöne. Minden aradi intézetnél nagy összegű jegyzés történt és az előzetes jelekből következtetve a harmadik hadikölcsön sikere Aradon messze föltúlulja az előző két hadikölcsönét, amelyekből pedig ugyancsak kivette részét az országban annyira elismert erős és szilárd aradi pénzpiac. Bizonyosága ennek az első nap jegyzési eredménye, amely — a város által elhatárolt jegyzést nem számítva — jóval felül van a két és fél millió koronán.

Az Aradi Első Takarékpénztár

Jegyzései mindjárt az első napon túlhaladják a háromnegyed millió koronát. Az intézet az első két hadikölcsön jegyzésénél is teljesítette vezető és bizdító misszióját és ezen a téren most a harmadik hadikölcsönénél is elől akar járni. Ennek a vezető, lelkesítő, példaadó hivatásnak tudatában az intézet már most megtette saját jegyzését: fél millió koronát jegyzett a harmadik hadikölcsönre. Ottenberg Tivadár udvari tanácsos vezérigazgató maga a legnagyobb lelkesedéssel és szeretettel áll rendelkezésére az intézet ügyfeleinek a hadikölcsön jegyzésénél.

Az intézetnél eddig a következő jegyzések történtek: Aradi Első Takarékpénztár saját jegyzése 500.000 korona, Aradi Közlöny 30.000 korona, Weisz Mór és Fiai 50.000 korona, Róth Mór 30.000 korona, Pollák Ernő 25.000 korona, Dr. Breuer Izabella 25.000 korona, Wertheim Ignác 20.000 korona, Robelli Imre 20.000 korona, Steiner Jakabné 15.000 korona, Riegler József 11.200 korona, Müller Károly 10.000 korona, Domány József 10.000 korona, Párcs György 10.000 korona, Steiner Ferenc

10.000 korona, Ottenberg Tivadár 10.000 korona, Szarvadi István 10.000 korona, I. Deutsch Mór 5000 korona, Gargen József 3000 korona, Neuländer Adolfné 3000 korona, Erdélyi Julianna 3000 korona, Györfly Róza 1000 korona, Huber Vietorné 1000 korona, Apróbb tételekben 5000 korona.

Az első napon történt jegyzések összege tehát nyolcszázhetezerkétszáz korona.

Az Aradmegyei Takarékpénztár,

amely az első két hadikölcsön jegyzésénél a legnagyobb eredményt érte el Aradon, ezuttal is az intézet vezető, tekintélyes helyzetéhez mért szerepet visz a harmadik hadikölcsön jegyzésénél. Az első napon százötvenezer koronát jegyeztek az intézetnél. Ebben az összegben Weisz Mór és fiai (200.000 koronás jegyzésből) 50.000, Tenner József 15.000 és Wadowszky Gusztáv 10.000 koronás jegyzései és több kisebb tétel szerepelnek.

Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár

az első napról 222.050 korona jegyzést mutat ki. Az intézetnél ezt az összeget leginkább nagyobb tételekben jegyezték. Az intézet, a melynek ügyfelei különösen az aradmegyei főúri és nagybirtokos körből, saentri osztályból valók, a nála történt egyes jegyzéseket — legtöbbször a felek kívánságára — nem publikálja.

Az Aradi Ipar- és Népbank

az első nap jegyzéseiben a vezető helyet foglalja el kilencszázezer koronát megközelítő aláírással. A hatalmas összegben nemcsak az intézet hazafias áldozatkészségét tanúsító félmillió koronás saját jegyzés bizonyítja azt a lelkesítő tevékenységet, amelyet az Ipar- és Népbank a harmadik hadikölcsön sikere érdekében kifejt, hanem az intézetnél történt egyéb nagyszámú jegyzések is az intézet hazafiasan betöltött farradkozásának hirdetői. Az első napon történt jegyzések a következők: Aradi Ipar- és Népbank Arad 500.000 korona, Koch Sándor Arad 100.000 korona, Aradi Termény és Aruraktár Arad 50.000 korona, Tagányi Sándor dr. Arad 50.000 korona, Böhm S. Arad 50.000 korona, Békéscsaba Termény- és Aruraktár Békéscsaba 25.000 korona, Bobus Lajos báró Arad 20.000 korona, Bódy Bódog Arad 15.000 korona, Földes dr. és Hehs Arad 15.000 korona, Spitéler Rudolf Arad 10.000 korona, Hehs László Arad 10.000 korona, Szerényi Géza Arad 5.000 korona, Moravék Istvánné Arad 5.000 korona, Kell József dr. Arad 4.500 korona, Lévai Adolf Arad 4.000 korona, Eperliné Benedicty Irma Békés 1.000 korona. Egyéb jegyzések 500 korona. Mai jegyzések összege 865.000 korona.

A Polgári Takarékpénztár

a harmadik hadikölcsön jegyzését nagy propagandával készítette elő és az agilitás eredménye mindjárt az első napon mutatkozott: az intézetnél 200.000 koronát jegyeztek a hadikölcsönre. Az intézetnél a következő nagyobb jegyzések történtek:

Id. Müller József 31.000 korona, Winkler József 20.000 korona, Unger Mór 5000 korona, I. Deutsch Mór 5000 korona, Kerpel Izó 5000

korona, Braun Adolf Mikelaka 2000 korona, Fenyő László 2000 korona, Erdős Dzsó 2000 korona, Kintzig Ferenoné Budapest 1900 korona, Zih József Temesvár 1100 korona.

A Központi Takarékpénztár

az első aláírási napról összesen 142.000 koronát jegyzését mutatja ki. Ebben a tekintélyes összegben a következő nagyobb jegyzések vannak:

Weisz Mór és fiai gyáros (200.000 koronás jegyzésből) az intézetnél: 50.000 korona, Gross Endre dr. 40.000 korona, Bokor Alajos magántisztviselő 25.000 korona, Székely Károly dr. 10.000 korona, Aradi magántisztviselők egyesülete 10.000 korona, Hermann I. Károly dr. 7000 korona.

Az Aradi Általános Takarékpénztárnál a hadikölcsön jegyzés első napján a következő nagyobb jegyzések történtek:

Weisz Mór és Fia 50.000 korona, Spitéler Rudolf 10.000 korona, Schleissner Amália 5000 korona, H. B. és J. 5000 korona, Lengyel István Gyorok 2000 korona, Sárkány Elek dr. 2000 korona, Klein Miksáné 1000 korona, Weisz Rudolf Kovászi 1000 korona. Az eddigi jegyzések összege mintegy 80.000 korona.

Az Aradi Kereskedők Takarékpénztár és Hitelszövetkezeténél a szövetkezet heti befizetéses hadikölcsönjegyzéseknél az első napon 62 tételben 51.600 korona névértékű hadikölcsönt jegyeztek. A jegyzés iránt nagy érdeklődés mutatkozik aradi és aradmegyei közép- és állami iskolák, a tisztviselők, a kereskedők, iparosok, vasuti és gyári hivatalnokok és munkások, a esendőrkörében, úgy, hogy a jegyzésnek ez a propagandája előreláthatóan igen nagy sikerre számíthat.

Az Aradi Közgazdasági Bank

üzletfelei részéről élénk érdeklődés nyilatkozik meg a hadikölcsön iránt és kisebb-nagyobb tételekben az első napon 14.050 koronát jegyeztek. A jegyzésben Gutzjahr Mihály és neje 10 000 koronás aláírással szerepel.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A Vörös Kereszt Egylet közgyűlése. Az aradi Vörös Kereszt egyesület vasárnap délután rendkívüli közgyűlést tartott Vásárhelyi Janka elnöklété alatt. A közgyűlésen jelentést tettek az egyesület háborús munkájáról. A pénztár forgalma megközelítette az egymillió koronát, ebből a sebesült és beteg harcosok élelmezésére 800 ezer koronát költött az egyesület. A közönség a háború ideje alatt 54.545 korona pénzáldománnyal segítette az egyesületet. A rendkívüli közgyűlés az elnök javaslatára részvétét fejezte ki Urbán Iván báró főispán és Visky Pál dr. igazgató-főorvos halála felett. Vásárhelyi Janka beszámolt Augusztus főhercegasszony aradi látogatásáról, majd bejelentette, hogy Gidófalvy Béla dr. törzsorvos elhagyta Aradot s a harctérre megy. Gidófalvy dr. nagy előzékenységgel segítette elő a Vörös Kereszt működését ezért a távozását az elnökség őszintén fájjalja. A közgyűlés köszönetet mondott Mikosevits Iván és Alt János városi tisztviselőknek, akik az egyesület főpénztárát vezették. Az ülés befejezésekor Kovácsos Gyula Vörös Keresztes megbízott rendkívül meleg szavakban emlékezett meg Vásárhelyi Janka elnökön fáradságtalan és tökéletes munkásságáról.

Orosz- és Olaszország békeajánlata.

(Husz milliárd hadisarc. — Forradalom az olasz király ellen.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, október 18.

Egy rotterdami újság meglepően érdekes cikket közöl, amelyben beszámol Orosz- és Olaszországnak a központi hatalmak előtt tett békeajánlatáról. A cikk azzal kezd, hogy a háboru befejezése most már csak hónapok kérdése és talán az 1916. esztendő első napján a béke tárgyalásai fognak felragvogni. Az entente legnagyobb katonai hatalma, Oroszország ugyanis belátta erőlködésének meddő voltát és mindenáron „tisztességes békét” akar kötni ellenfeleivel, még mielőtt nagyhatalmi presztízsén a mainál és nagyobb csorba esik. Oroszország ugyanis átlátja az entente reménytelen helyzetét és nem akarja magát Anglia érdekében teljesen föláldozni. Az egyetlen fontos cél volt reá nézve a Dardanellák megszerzése, mivel azonban Konstantinápolyt elveszítettnek tekintti a saját szempontjából, a béke lehetőségének utját egyengeti. Cirill nagyherceg az elmúlt hetekben a cár megbízásából Berlinben járt és megvitte uralkodójának amaz üzenetét, hogy a béke idejét ő is elérkezettnek látta. A cár kövele a két ország közötti véres ellenségeskedést Szaszonov külügyminiszter tényei közé akarja sorolni és minden felelősséget reá hárít. Az entente békeajánlatainak dokumentálására fölhozza a rotterdami lap, hogy Deleassé francia külügyminiszteren kívül Szaszonov és Grey angol külügyminiszter is távozik állásából. Altitólag Cirill nagyherceg ezt kijelentette Berlinben.

A lap már azt is tudni véli, hogy a nagyherceg és a berlini mérvadó személyek között formális békétárgyalás kezdődött, amely azonban nem az egész anyagot ölelte föl, hanem csak Oroszországnak Németországgal és Ausztria-Magyarországgal kötendő békefeltételeiről intézkedett. Oroszország természetesen nem tart többé igényt a meghódított Lengyelországra; hajlandó husz milliárd rubel hadisarcot fizetni, amely a központi hatalmak között osztódék föl. Mivel azonban a cár bizodalma pénzügyi szempontból igen szomorú helyzetben van és külföldön kölcsönt csak igen súlyos feltételek mellett kaphatna, a husz milliárdot névleg Németország adná kölcsön, voltaképen azonban Oroszország nem kapna pénzt, hanem husz milliárd rubel kamatait fizetné a részletekkel együtt a kölcsönösszeg főállásának előre megszabott ideje alatt. A tárgyalások azonban nem vezettek eredményre, mert a központi hatalmak a kurlandi partvidékhez föl-tétlenül ragaszkodtak, amelyről viszont Oroszország nem akar lemondani. A cárnak a partvidékhez való ragaszkodása már nem sokáig bír érthető alappal, mert hiszen Riga meghódítása rövid idő kérdése csupán. Cirill nagyherceg küldetése így most nem vezetett a kívánt eredményre.

Csaknem az oroszokéval együtt indult meg az olaszok részéről tett kezdeményezés alapján az olasz békétárgyalás is. Tudni kell, hogy mi indította Viktor Emánuelt a súlyos megalázkodásra. Itáliában a legkomolyabb méreteket ölti az a forradalmi mozgalom, amely a királyi család ellen irányulva, köztársasággá akarja átforgalmazni Olaszországot.

Már a háboru előtt is észleltek ilyen akciókat; hiszen Olaszországban a republikánusoknak külön pártjuk van a parlamentben. Az olasz király tanácsadóira hallgatva azért egye-

zett bele a háboru megindításába, mert abban reménykedett, hogy az esetleg kivivandó nagy-szerű győzelemmel ellensúlyozhatja, vagy talán teljesen le is szerelheti a köztársasági mozgalmat. Mivel azonban ez a terv nem valósult meg, sőt ellenkezőleg: legalább háromszázezer embert áldoztak föl eddig semmiért — Olaszországban egyre fenyegetőbbben érezhető a forradalom vihara. Viktor Emánuel emiatt gyorsan szeretne békét kötni. Bülow nagyberceg utján közölte velünk, hogy hajlandó Olaszország megfizetni a nekünk okozott hadiköltségeket. Mi azonban nem érjük be ezzel — mondja a rotterdami lap — mert magunknak kívánjuk az 1859-ben tőlünk elszakított Lombardiának és a velencei tartományoknak egy részét. Ezen a ponton megakadtak a békétárgyalások — egyelőre.

Arad város egy milliós jegyzése a hadikölcsönre.

(Az Aradi Első Takarékpénztár előnyös ajánlata. — A pénzügyi bizottság javaslata.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, október 18.

Milyen más hangulatban ült össze ma délután a pénzügyi bizottság, hogy Arad város hadikölcsönjegyzéséről tanácskozzék, mint ez előtt egy esztendővel. Egy győzelemmel kecségtető háboru nagy döntő perccit éljük. Diosóséges hadseregünk két kézzel szakítja a babért, diplomáciánk az entente ravaszságait és fondorlatait szerencsés kézzel győri le és az ország bizalma önmagához, fényes jövőjéhez megint-gathatlanul szilárd. Sokat tanultunk az elmúlt esztendő slatt, de a lehasznosabb mind között az, hogy a magyar állam nem fordul hátra a nemzethez, ha kölcsönre van szüksége. A magyar nemzet józansága és tanulmányossága gyorsan megkedveltette a nép legszélesebb rétegeivel a hadikölcsönt, amely a legbiztosabb és legjövődélmezőbb befektetés azonkívül, hogy hazafias eszelekedet az államhitelezés szilárdítása. Ellenségeink gyengeségét semmi sem árulta el beszédesebben, minthogy külföldre, a tengereken túlra kellett futniok olyan kölcsönért, amelyet a büszke Albion ez előtt két évvel megvető gesztussal utasított volna el magától.

Ma már a pénzügyi bizottság tagjai oly természetes és magától értetődő kötelességnek, de egyuttal jövődélmező befektetésnek ismerik a kölcsönjegyzést, hogy csak a város pénzügyi helyzetére való tekintettel nem javasolnak egy millió koronánál nagyobb összeget. Három millió koronára emelkedik ezzel a város kölcsönjegyzése. Az Aradi Első Takarékpénztár rendkívül előzékeny ajánlata lehetővé teszi, hogy a város eme hazafias kötelességének költségvetése javára tehessen eleget és az intézet csakis a magasztos célt tartotta szem előtt, amikor a pénzügyi bizottságban a legmelegebb elismeréssel és megaláztatással fogadott propeziócióját megtette.

Arad város ismét előjár a jó példával, amikor a hazafiai kötelesség teljesítéséről van szó és a törvényhatóság elhatározása bizonyára hatással lesz mindenkre, aki szá-

mot tart arra, hogy a haza becsületes fiának tartsák.

A pénzügyi bizottság, — amelynek ülését Vannay Gyula tanácsnok vezette, Ottenberg Tivadar udvari tanácsos, bizottsági tag indítványára mindenekelőtt a jegyzés összege felett döntött és úgy határozott, hogy egy millió koronáért vásárol a harmadik hadikölcsönből kötvényeket.

A tanács által a jegyzéshez szükséges kölcsönösszeg rendelkezésre bocsátására felszólított aradi pénzintézetek ajánlatait Zubor Ándor th. főjegyző ismertette:

Az Aradi Első Takarékpénztár egy millió korona értékű hadi kölcsönkötvényt bocsát a város rendelkezésére 96 korona 60 filléres árfolyamon, ha a város a jegyzést a hónap végéig perktuálja. Az intézet a részre biztosított 50 fillér jutalékról a város javá a lemond. A kölcsönösszeg után 1916 június 30-ikáig 4-35 százalékos kamatot számít, míg ezentul 1917. év végeig az Osztrák-Magyar Bank kamata szerint számítja a kamatot, amely azonban 5 százaléknál nagyobb semmi körülmény között nem lehet. Ha a város eme terminus lejártával sem fizetné vissza a kölcsönt, akkor az intézet a jegybank mindenkor váltó leszámítási kamatlába alapján adja a pénzt. A kamatok félévanként utólagosan fizetendők.

Ajánlatot adtak be: az Aradi és Csanádi Gazdasági Takarékpénztár, amely 1917 év végeig a bankkamatlábat számítaná; a Polgári Takarékpénztár, amely 1916 év végéig 4 és fél százalékos, ezentul pedig a jegybank váltó kamatját, de nem 5 százaléknál többet kér, a Megyei Takarékpénztár a jegybanknak a hadikölcsönre megállapított kivételes kamatlába mellett a jövő év végéig, ezentul pedig 5% mellett hajlandó kölcsönt nyújtani, az Ipar és Népbank 1916 június 30-ig 4 és fél százalékos, 1917 végéig 5 százalékosat kér, a Gazdasági Takarékpénztárnak ugyanilyenek a feltételei. A Központi Takarékpénztár 1916 október hó 30-áig négy és fél százalékos ezentul pedig a jegybank váltóleeszámítási kamatlába mellett tett ajánlatot.

A bizottság, mintán Ottenberg kijelentette, hogy a kérdéshez nem akar hozzá szólni, csak arra a megjegyzésre szorítkozik, hogy a háboru után a jegybank váltóleeszámítási kamatlába lehet, hogy 4 százalékra is leszáll, összehasonlította a beérkezett ajánlatokat. Ugy találják, hogy a Központi Takarékpénztár propeziócióját, hogy 4 és fél százalékosat 1916 október végéig fenntartja, számszerűleg nem előnyösebb mint az Aradi Első Takarékpénztár 4-35 százalékos, noha csak 1916 június 30-ikáig marad érvényben. Minthogy azonban az utóbbi pénzintézet 1917 év után is csak a váltó leeszámítási kamatlábat kéri, az ajánlata a legelőnyösebb és a bizottság egyhangulag azt javasolja a törvényhatóságnak, hogy azt fogadja el. Elhatározták még, hogy a város zárt kötvényeket vásároljon.

Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, hogy a lap kézbesítésére vonatkozó reklamációkat, avagy a lakhelyváltoztatást mindenkör a kiadóhivatallal közöljék, (Telefon 151.) mert másutt, pl. a lapkihordónál, vagy pénzbeszedőnél leadott címváltozások elkésve, vagy egyáltalában nem jutnak birtokunkba.

Embey Iván aradi pénzügyigazgató.

(Róka József nyugalomba vonulása alkalmából miniszteri tanácsosi címet kapott.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, október 18.

Néhány hónappal ezelőtt az Aradi Közlöny megírta, hogy Róka József királyi tanácsos, aradi pénzügyigazgató nyugalomba készül és őszre megváltik állásától. A pénzügyigazgató már hetek óta készülődött a távozásra és a hivatal vezetésében is csak kisebb mértékben vett részt. Időközben Budapesten, ahová nyugalomba vonulása után költözni kíván, megkezdte lakásának berendezését. Tegnap vasárnap aztán megérkezett a pénzügyminisztertől a pénzügyigazgató felmentése, mely egyúttal arról is értesítette, hogy érdemei elismerésül a király miniszteri tanácsosi címmel tüntette ki. A felmentéssel egyidejűleg megérkezett a pénzügyigazgató utódjának kinevezése is. A királyi pénzügyigazgatóvá Embey Ivánt nevezte ki, aki hosszú évek óta helyettes vezetője az aradi pénzügyigazgatóságnak.

Róka József felmentéséről és az új pénzügyigazgató kinevezéséről a következő értesítést küldte Aradra a pénzügyminiszter:

— Ő. cs. és kir. apostoli Felcséének Bácsban folyó év október hó 7-én kelt legkegyesebb elhatározásával Róka József kir. tanácsos, pénzügyigazgatót negyven évet meghaladó államszolgálati utáni szolgálati kérélmére állandó nyugalomba helyezte s alkalomból hosszú szolgálati idejének kifejtett kitünő munkássága, valamint a pénzügyi irodalom terén szerzett kiváló érdemei elismerésül a miniszteri tanácsosi címet adományozni kegyeskedett. Budapest, 1915. október 15. Teleszky, Ő. cs. és kir. apostoli Felcséének Bácsban folyó év október 7-én kelt legkegyesebb elhatározásával Embey Iván kir. tanácsos, pénzügyigazgató helyettesét az aradi pénzügyigazgatósághoz pénzügyigazgatóvá kinevezni s ez alkalomból a VI. fizetési osztály jellegének adományozását elrendelni kegyeskedett. Budapest, 1915. október 15. Teleszky.

A kinevezéssel Embey Ivánnak tulajdonképpen csak címe változott meg, mert működési köre olyan volt, hogy a pénzügyigazgatóság nagy részét ő vezette, különösen mint a pénzügyigazgatóság tizenhárom éves helyettes igazgatója teljesen önállóan végezte a ügyek irányítását. Az új pénzügyigazgató koncilians modora hosszú éveken át kifejtett működése alatt megnyerte úgy a magánosokat, mint a hatóságoknak, melyek a pénzügyigazgatósággal összeköttetésben állanak — rokonszenvét, és az aradi pénzügyigazgatóság élére történt kinevezését bizonyára mindenképp örömmel fogja üdvözölni.

Embey Iván harmincöt éve működik Aradon, ebből az utóbbi tizenhárom évet mint pénzügyigazgató helyettes töltötte, melynek teljesen önállóhatásköre van. Ez alatt az idő alatt úgy a népszerűség mint a pénzügyigazgatósággal összeköttetésben álló hivatalokkal megismertette azokat a célokat, amelyeket a közszolgálat érdekében meg akart valósítani. A pénzügyigazgatóság vezetésének előírt törvények és szabályok szoros betartásával mindig kereste azokat a módokat, amelyek mellett a kintjár érdekeinek betartásával a telek érdekeit is szolgálhatta. Hosszu évek tapasztalata kell ahhoz, hogy ezeknek a szigorú törvényeknek betartása mellett valami jóakarat szűrődjék le a közönség érdekében. Embey Iván a

kinevezéssel megszélesedett hatáskörében ezt a tapasztalatot minden igyekezetével felhasználja a pénzügyigazgatóság felelő részére. Arra fog törekedni, hogy a két érdeket összhangba tudja hozni és, hogy mindkettő megelégedésére oldhassa meg a rá ruházott nagy feladatot.

H I R E K. LEGUJABB.

Erkezett éjjel 2 órakor.

London. A Daily News vezércikkben írja: A Dardanelláknál a veszteség 96.799 főnyi. Ez a szám magában foglalja a gyarmati csapatokat, de nem a flottát, sőt a franciákat sem, akiknek vesztesége ismeretlen. Kommentár felesleges. A körülmények nem engedik, hogy szakszerű fejtegetésekbe bocsátkozzunk. A kormányt súlyos felelősség terheli, mert a nemzet a Gallipolin való hadjáratot már régóta a legnagyobb aggodalommal kíséri, bizonyos tekintetben a legrosszabb várakozásoktól eltelve. Mindamelllett az áldozatok nagysága nem befolyásolhatja a jövőbeli stratégiát.

Lucano. Az olasz minisztertanácsban Sonnino külügyminiszter a Cortiera szerint ismertette a balkáni helyzetet, Itália magatartását a négy szövetségben, amelyben egyetértésben állnak a Salandrával, és a kabinettel együtt különféle címen nagy takarékosággal százötven milliót líra megtakarítást reméli.

Lucano. Az olasz sajtószövetség tiltakozik a cenzura ellen, amely legszigorúbb Olaszországban az összes hadviselők között.

London. A Reuter ügynökségnek jelentik: Pétervárról: Moszkvában és kerületében ukázzal ostromállapotot rendeltek el.

Lyon. A Progres jelenti Nisból: A bolgár offenzíva legutóbb 250 kilométer hosszú fronton indult meg a bolgár határ mentén. Északon az offenzíva a Timok völgyben kezdődik és követi a Duna—Pirov vasutvonalat, érinti a Pirov területet és közeledik az útszerű vonalhoz és onnan a korábbi makedóniai határhoz fordul vissza, végül a Strumica vidékéig folytatódik.

Bukarest. A lapjelentések szerint az itteni görög követ átnyújtotta a román kormánynak annak a jegyzéknek a szövegét, a melyet a görög kormány Szerbiához intézett és a melyben közlik, hogy Görögország Szerbiának nem mehet segítségére, mert casus foederis nem állott be.

Bukarest. Az unionista szövetség a legközelebbi vasárnapra két ugynevezett, nemzeti gyűlést hívott egybe. A Vitorul a szövetség összehívásáról a következőket jegyzi meg. Itt is a közvélemény ugyanolyan megtévesztéséről van szó, mint a nemzeti akció és egyéb rokon mozgalmaknál. Az egész világ ma már belátja, hogy az országok légkörének tenntartása több, mint veszedelmes és a román nemzet nagy érdekének árt, mint valaha. Ezért ugyanazon lecke amelyet a kimúlt nemzeti akció kapott meg, be fog következni az unionista szövetség okvetetlenkedőivel is.

Genf. Párisból jelentik: Viviani kijelentette, hogy holnap délután a külügyi bizottság ülésén beszédet fog mondani a külügyi s különösen a balkáni helyzetről.

London. Pétervárról jelentik: Kirgizszekből hadsereget állítanak fel, melyet kiképeznek és a trontra visznek.

London. A Reuter-ügynökség jelenti Athénből: Makedoniában harcoló francia csapatok tűzkeresztségüket Hudove—Valandowo közötti vasuti hidnál kapták meg, ahol őket a bolgárok megtámadták. A küzdelem még folyik. A bolgár tűzserég Valandowot lövi, a mely elmentállást tanúsít.

London. A Reuter-ügynökségnek jelentik Newyorkból: Az olaszok huszonöt millió dolláros kölcsönt keresnek hat százalékos kamat fizetési kötelezettséggel.

Amsterdam. A Nieuwe van der Dag írja: Abban, hogy vajon a szerbek annak a hírnék, hogy 150.000 olasz részt vesz a balkáni harcokban nagyon megörültek-e? Ebben kételkedünk. Az olaszok ugyan szövetségesei a szerbeknek, de érdekeik homlokegyenest szemben áll velük, mert a szerbek az adriai partokat akariák. Ha 150.000 olasz odakerül, akkor onnan nem lehet egykönnyen eltávolítani. Kérdés, hogy a görögök, akik az olaszokat főkonkurrensaiknek tekintik, miképpen gondolkodnak a tervről.

London. A Globe és a Daily Mail legutóbbi számukban megtámadják a kormányt a légi támadások ellen való védekezés hiányossága miatt, amikor Barlow képviselő — írják a lapok — tett az iránt, hogy történtek-e megfelelő rendszabályok a Westminiszter apátsgának, a Szent Pál székesegyháznak, a British Muzaeumnak, a képtárnak légi támadások ellen védelmezésére, Asquith miniszterelnök írásban azt válaszolta, hogy nyilvánvalóan lehetetlen lépéseket tenni, amelyek teljes oltalmat biztosítanának. Történtek intézkedések ugyan és ezen épületek bizonyos tekintetben védve is vannak, azonban csak remélni lehet, biztosan tudni nem, hogy a Perczy Scott vezetése alatt álló védelmi szolgálat hatásosan fogja megakadályozni a tulajdon elpusztításának kísérleteit Londonban.

London. Az angol kormány sajtóirodája hosszú jelentésben számol be a Zeppelinek október tizenharmadikán London felett tett látogatásáról. A kommuniké bevezetésében kevés kárról beszél, azonban a részletekben öt kerületből jelent házbeomlásokat és anyagi károkat. Százhuszonhét ember haláláról, számos sebesüléssel szól a jelentés, a mely elmondja, hogy a léghajókat sokan láták és idejében elbujtak előlük. A védőgyuk lövöldöztek. A színházakban pánik nem volt. Az áldozatok kettő kivételével polgáremberek.

Berlin. A Berliner Tagblatt szótiait levelezőjének a bolgár vezérkar tónóke, Sostow tábornok kijelentette, hogy a bolgár hadsereg most már mindennél szerb területen van. Reméli, hogy a szerb hadjárat nem sokáig tart és rövid idő múlva a bolgár és a szövetséges hadseregek kezét nyújthatnak. A dolgok most úgy állanak, hogy alig hihető, hogy az entente-nek sikerül Romániát a háborúba bekeverni.

Szótia. A bolgár hadsereg sikeres előnyomulása tart. A Szerbiában ejtett foglyok száma eddig kettőezer. A Bulgáriának szóló orosz

hadüzenet holnapra várható. Allítólag az orosz flotta megkezdte Várua kikötőjének bombázását, de az ellenes hadihajók visszavonultak, a mikor a német buvárhajó jelenlétét jelezték.

Bukarest. A Bratiansu kormány a tegnapi minisztertanácson újból a semlegesség mellett döntött.

— A külügyminiszter a királynál. Bécsből jelentik: Burián Isván báró közös külügyminiszter vasárnap bihallgatáson jelent meg a királynál. Utána Stürgkh Károly gróf osztrák miniszterelnököt fogadta őfelsége.

— Az orosz reakciók készek a külön békére. Pétervárról jelentik: A jobbpárti sajtó rendkívül izgatott azért, mert a liberális lapok azzal vádolják, hogy a különbéke mellett agítal. A „Rjecs“ például ezt írja: „Ha a liberális blokk kívánsága szerint változtatnák meg a kormányt, akkor az ország minden áldozata hiábavaló lenne s nem lenne érdemes folytatni a háborút. A reakcionáriusok nyíltan hirdetik, hogy vagy meg kell tartani a mostani kormányt, vagy pedig abba kell hagyni a háborút.“ A „Rjecs“ hazaárulásnak mondja ezt. Az egész liberális sajtó attól fél, hogy a reakcionárius körök csakugyan különbéke törekcsenek.

— Elcssett szerb királygylkos tiszt. Budapestről jelentik: Belgrad ostrománál, a top-deri uton lefolyt harcokban három szerb tisztet fogtunk el. Két hadnagyot és egy századost, aki intelligens ember volt és jól beszélt németül. Magam is megsebesültem — bár igen könnyen — s a fogoly tiszteket vezettam örökkel Belgradba. A város alatt egy dombon fektették egymás mellé a szerb hullákat, a papot várták, aki beszenteli őket, megállapítja kilétüket, hogy aztán megtörténhessék a temetés. A szerb százados könyves szemmel nézegette halott bajtársait. Egyszerre csak megillettöve kiáltott fel:

— Ez Krensic alezredes!

Elmondta, hogy az elesett alezredes a hadsereg egyik legkiválóbb és legnépszerűbb tisztje volt. A szerb trónörökös katonái nevelője, majd szárnysegédje volt és csak a legutóbbi napokban kéredzkedett ki a frontra. Karrierjét még a Sándor király meggyilkolásakor alapozta meg, amikor a belgrádi hegyi eszred hadnagya volt. Ő is résztvett az őszeszküvésben, sőt jelen volt azon az emlékezetes éjszakán is a konakban, amikor a tisztek lemészárolták Obrenovics Sándor királyt, Draga királynőt és fivereit. Krensic volt az, aki revolverrántott a királyné idősebb testvérére, Lunovicára és szemébe nyomott revolverrel agyonlötötte. Ezért a szerepléséért került az ndvarhoz. Most közel a konakhoz, egy ugyanolyan emlékezetes éjszaka utólrta a némezis.

— Híradás orosz hadifogságból. Cziaczar Lajos aradi kereskedelmi alkalmazott, aki tizenegy hónap óta nem adott a haretérről hírt magáról, most levelet írt haza Aradon élő szüleinek. A szeptember 3-án kelt levélben azt írta, hogy Ivanow-Borban Novogorod kormányzóságban van hadifogságban. A levélben le is rajzolta a félig földbeásott „lakást“, ahol hadifogságát tölti.

— Kitüntetés. A király az ellenség előtt elesett Wittauschek Lajos századosnak kiválóan vitéz magatartása elismeréséül a hadiékítményes harmadosztályu katonai érdemkeresztet adományozta.

— A város 1914 évi zárszámadása. A pénzügyi bizottság ma tartott ülésén terjesztette be Kilyényi János főszámvevő a város 1914. évi zárszámadását, amelyet már többször ismertett az Aradi Közlöny. A bizottság egy szó megjegyzés nélkül elfogadta az elszámolást és Fényes Dezső, Jegassy Károly dr. Kilyényi János főszólalása után utasította a tanácsot, hogy a város ingatlanainak értékét revidéaltassa egy kiküldendő szakbizottság által, mert a ma érvényben lévő rendszer alapján reális képet nem lehet a vagyonmérlegről alkotni.

— A vak katonáknak. A harmincharmadik gyalogezred 3. százada négy koronát juttatott hozzánk bármilyen, az Aradi Közlöny útján indított jótékony gyűjtésre. Az összeget a vak katonák alapjára küldjük el. — Ugyancsak a vak katonáknak küldött husz koronát egy kihágási ügyből Hoffmann Ottó aradi háziezredbeli főhadnagy Csernahévvizről — Rakay Frigyes Ősimándról tíz koronát küldött az Aradi Közlöny útján a vak katonáknak, Urbán Iván báró ravatalára szánt koszorú megváltása címén.

— Elzárták az aradi várat. A katonai hatóság a mai naptól számított huszonegy napra elzárta a várat és oca csak igazolvánnyal ellátott egyének járhatnak be és távozhatsnak onnan. Az intézkedés csak elővigyázatossági rendszabály, amelyet az tett szükségessé, hogy az ide internált foglyokat teljesen izolálhassák a kontumácia idejéig, ha erressük-ség lenne, azonnal a fertőző kórházba szállítva ugy kezelhessék, hogy a fertőzés terjedésének a lehetősége is kizárassék. A lezárás következtében a városban volt katonai hatóságok irodái helyiségeit a város területén helyezték el.

— Elítélt belga kémek. Brüsseltől jelentik: A német hadbírószág most fejezett be egy nagy kémkedési pert. A hadbírószág öt személyt halálra ítélt, négyet tizenöt évi, egyet tíz évi, és tizenhét személyt két-nyolc évi fegyházra ítélt, nyolc személyt felmentett, egy halgát és egy angol nőt már kivégeztek. Az elítéltek saját bevallásuk szerint hónapok óta kémkedtek és angol és belga katonákat szállítottak át a határon.

— Orosz jelentés az északi harcokról. Budapestről jelentik: Az orosz vezérkar október 15-éről a következőket jelentti: Dünaburgnál a harcok még tartanak. A tüzérharcok sok helyütt igen heves. Az általános helyzet változatlan. Az Ocho'e-től nyugatra Gavranoy falut és Stavereitől (?) északra a temetőt és majorházat ostrom alá vettük. A Pripjet partján Novel falunál az ellenséget a folyón át vetettük vissza. Tarnopoltól nyugatra a vasútvonal ellen indított ofenzíva közben az ellenséget oldalba támadtuk és nagy veszteségekkel a Strypa felé vetettük vissza. Október 14-én az ellenség, e napon negyedszer támadott és Horboronkánál a Stripa mellett (Trembovlától nyugatra) szuronyal vetette magát csapatainkra. Erőteljes ellentámadással visszavetettük. Az ellenség nagy rendellenességben menekült vissza sanciaiba. Ugyan e helyütt az ellenség tegnap is támadott. Csapatunk közeli távolságokra engedték, azután erélyes ellentámadással visszavetettük a Stripán át.

— Visszatérhetnek a pancsovaiak. Temesvárról jelentik: Rada Ignác dr., Pancsova polgármestere táviratilag tudatta a délvidéki városok polgármestereivel, hogy azok a pancsovaiak, kik az utóbbi napokban elmenekültek a városból, nyugodtan visszatérhetnek, mivel a várost semmi veszedelem nem fenyegeti. Minthogy Temesvárra is több pancsovai család érkezett, most ezek is visszatérhetnek.

— A rokkant katonáknak. Fuchs Albert dr. a rokkant katonákat gondozó bizottság rendelkezésére 20 koronát adományozott, miért hálás köszönetet mond Bing Hugó főgyám.

— Orosz L. Mátyás nőstülni akar. Meszse, a háboru örvényei előtti időbe kell visszapi-lantanunk, hogy meglássuk, Orosz L. Mátyást, göndör szakállal, pörge kalappal, vasbottal, szájában szivarvéggel a Fehér Kereszt előtt áldogálni. Még a háboru kitörése előtt örök bucsut vett a mozgékony „felfutó“ Aradtól és hosszú ideig nem jött hír róla. Most azután a Temesvári Hirlapban ez a hirdetése olvasható:

Nőtül veszem azon szerény hölgyet, val-lás nem akadály, ki nem hive a városi nagy-zási hóbornak, de egy jólelkü, szerény embert óhajt házastársul. En 55 éves, róm. kat., özvegy ember vagyok és vagyonatlan. Hivatásom volt gazdatiszt, okleveles főgépész és bizalmi bankel-lenőr. Nagy vagyoni jövő állók, miért is olv hölgy, a ki később reprezentálni képes, előnyben részesül. Ajánlatok: Orosz Lajos Mátyásnak, Temesvár, József-város, Attila-utca 2a. szám.

— Hadtápostáink Orosz-Lengyelország-ban. Az aradi kereskedelmi és iparkamara ez uton közli, hogy Oroszlengyelországban megszállott területen a magánforgalom számára eddig a következő hadtápostahivatalok nyit-tak meg: I. osztályuak: Dabrowa in Polen, Olkusz, Noworadomsk. Piotrkow (Petrikau), Jodrzajow, Miechow. Wloszcowa, Dziatlozin, Kielca, Buks in Polow, Pincow, Szekocinw Dzialoszyce és Radom. II. osztályuak: Belcha-tow, Gorzkowice, Nowa Brzeznic, Pajeczno, Rudniki, Sulejow, Szcercow és Wolborz. Az első osztályu hadtápostahivatalokhoz nyitl és zárt leveleket, levelezőlapokat, nyomtatványokat, csomagokat legfőljebb 5 kg. súlyig, érték-leveleket, postautalványokat és táviratokat le-het küldeni, a másodosztályu hadtápostahiva-talokkal értéklevelek, postautalványok és táv-iratok nem váltha ok. A levelek, levelezőlapok, nyomtatványok és árumintaküldemények, távira-tok díjazására nézve a magyar-osztrák forga-lomban érvényes tarifa a mérvadó. A csoma-gok díja 60 fillér, a postautalványok díja 50 koronánként 10 fillér. Az értéklevelek súlydija mindenkor 48 fillér érdekdij. Ájánlott, expresz, utánvételes küldemények nem adhatok fel. A csomagok vám alá esnek, ezért minden cso-maghoz két darab srubevallást és egy árumi-lakozatot is kell csatolni. Az érdeklődőknek bővebb felvilágosítást szivesen ad az aradi ke-reskedelmi és iparkamara.

— Életre-halálra. (Nagy detektívsláger az Urániában.) Ma ujra a közönség kedvence, egy pompás detektív dráma kerül színre a színházban. Egy amerikai milliárdos leányát elrabolják és kiadásáért nagy árt kérnek, egy arany dráma terveit. A milliárdos egy detektívet kér fel leányának felkeresésére, aki hozzá is fog a rablók üldözéséhez. Itt kezdődik a dráma érdekes és érdekesítő jeleneteinek egész sorozata. A rablók minden igyekezetük-vel láb alól akarják tenni a nyomukban levő detektívet, ez pedig minden igyekezetét fel-használja, hogy a rablókat elfogja. Pompás jelenetek gyors egymásutánban követik egy-mást, míg végül sikerül a rablókat ártalmat-lonná tenni és a leányt visszaszerezni. A ki-váló drámának szerepeit legnevesebb néma-moziszinészek alakítják. „Csak álom volt...“ Világzenzáció legközelebb az Urániában. 5

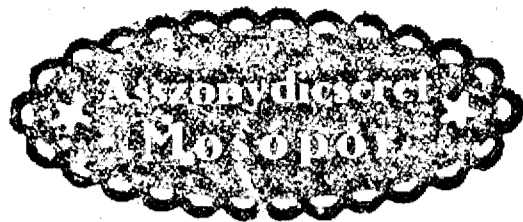
— Táncitanítás. Szathmáry Etelka okl. táncoktató értesíti az érdeklődőket, hogy megfelelő jelentkező esetén a tánc-tanfolyamo-kat megtartja. E végből kéri, hogy a /részt venni óhajtók jelentkezzenek lakásán: Dask Ferenc-u. 9. sz. a. 12-4-ig. 4055.

— Meleg trikók gyermekek és felnőtek részére, szép fűsapkák és leányka kalapok, keztük és harisnyák, ugyszintén gyermek-kocok és gyermekszékek gyári raktára. Legolcsóbb bevásárlási forrás Fischer Nagy-áruház. Fénykép kedvezmény. 227

— Táborba való küldésre alkalmas olvas-mányok, levélpapírok és noteszek Kerpelnél.

— A tanítószág figyelmébe ajánlja Kerpel Izsó úsan felszerelt tankönyv- és tanszer rak-tárát. Vidéki rendelések pontosan intéztet-nek el.

— Papírárukból nagy engedményt nyuj-viszonteladókknak Kerpel papírnagykeresket dese. 108

Mindent itt kapható!

Schicht-mosás — Hadi-mosás

a legolcsóbb, legkíméletesebb és leghathatósabb mosási eljárás:

Aztassa be a ruhát „Asszonydicséret” mosókivonat oldatban néhány órára, vagy egy éjszaka át. Most pedig már csak kevés szappan — a legjobb Schicht-Szarvas szappan — szükséges még, hogy szép fehérműt kapjunk.

Megtakarít munkát, időt, pénzt és szappant.

Ominol kitűnő szer a kezek tisztításához és surolásnál konyhában és házban.

SPORT.

+ Arad város hadibajnokságáért országos atlétikai versenyt rendezett vasárnap délután az Aradi Torna Egyesület, mely erkölcsileg fényes sikerrel zárult és kár, hogy a kedvezőtlen időjárás megakadályozta a közönség tömegesebb részvételét, mely így csak a sportterfiak és diákok előtt folyt le. Dacára, hogy a pálya a víz miatt nem volt realis, mégis sikerült Szerelemhegyi Ervin dr.-nak, a MAK kitűnő futójának az idei országos hadibajnokságon elért eredményét megjavítani, melyet csak az erős ellenfeleivel való gyönyörű küzdelem árán tudott elérni. Általában minden számon nagy startok voltak és ez is bizonyította az ATE népszerűségét a többi társaságok előtt, hogy a legjobb atlétákat küldték le Aradra. A Magyar Atlétikai Szövetséget Gugi Zoltán dr. képviselte, de lejött a versenyre Zuber Ferenc dr. a MASz atlétikai szakosztályának előadója is, kit nagy szakértelemmel és körültekintéssel vezették le a versenyt. Részletes eredmények: 100 méteres síkfutás (hadibajnokság) 1. Kászonyi MAK 11 egyötöd mp. 2. Sándi Székelyhegyi TE. 3. Kurunczy Törökvs. Súlydobás (hendikep). 1. Zsupon ATE 10.80 cm. 2. Bodnár ATE 10.25 cm. 3. Barossy MAK 9.54 cm. Rúdugrás (hadibajnokság). 1. Barossy MAK 2.60 cm. 2. Reiszöld ATE. 400 méteres síkfutás (hadibajnokság). 1. Szerelemhegyi dr. MAK 58 kétötöd mp. 2. Kászonyi MAK. 3. Gebauer ATE. Gerelyvetés (hendikep). 1. Barossy MAK 41.15 cm. 2. Czudar ATE. Szerelemhegyi dr. MAK. 200 méteres síkfutás (hadibajnokság). 1. Szerelemhegyi dr. MAK 28 egyötöd mp. 2. Kurunczy Törökvs. 3. Gebauer ATE. Távugrás (hendikep). 1. Zsupon ATE 602 cm. 2. Gebauer ATE 601 cm. 3. Kászonyi MAK 594 cm. 5000 méteres síkfutás (hadibajnokság). 1. Bodnár MTE 17.55 mp. 2. Klich MTK. 3. Pally ATE. 8-szor 200 méteres stafétafutás: 1. a MAK (Szerelemhegyi, Kászonyi, Barossy), 2. a vegyes csapat (Sándi SzTK Kurunczy Törökvs., Szalay BEAK), 3. az ATE I. csapats.

Új könyvek.

* A Nyugat szépirodalmi folyóirat október 16-i száma a következő nagyrészt aktuális és igen érdekes tartalommal jelent meg: Ambrus Zoltán: Háberus jegyzetek, Turóczi József: Szűret után — Szicília (Versek.) Babits Mihály: Kátyavár (Regény IV.) Lengyel Menyhért: Egyszerű gondolatok. Szabó Dzsó: Megtépázott napló. Tóth Árpád: Esti ének — Tánc — Himnusz — Mámor (Versek.) Móricz Zsigmond: Szidónia védelme (Novella.) Ady Endre: Lakodalmi köszöntő távolból (Vers.) Műmellet: A szimonyi hid. Kimmach László vízfestménye. Tábortábori posta és Fegyelfő rovat. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Lónyay-utca 18. Előfizetés ára: egy évre 24 kor., félévre 12 kor., egyes szám ára 1 kor. 20 fill. Mutatványszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Kedd, 1915. évi október 19-én:

B) Bérlet.

B) Bérlet.

A vasgyáros.

Színmű.

Kezdete este 7/8 órakor.

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NYILTÉR.*

APOLLO SZÍNHÁZ.

Oktober 19-én, kedden

14. §.

dráma 4 felvonásban.

Főszereplő:

Zelnik Erigyes

A Nordisk Films Comp. szenzációs újdonása.

A fekete Brigitta

apacs dráma 3 felvonásban.

Előadások 7/8, 7/8 és 9 órakor kezdődnek.

* Az ezen rovat alatt közöltéért nem vállalunk felelősséget.

Magyar Remekírókból.

A pálinkaivás ellen.

(Szabadon Ordezer Sergyely után.)

Ugy-e erős dolog, amit javasoltam,
Pálinkát nem inni? Ne est so hallottam,
Pedig atyámsia, hízod, vagy nem híszod,
Ha nem pálinkásoi, bizony jobban tesszed!

Igyál akkor inkább
borszéki gyógyvizet!

Kapható Aradon mindenütt.

8431

Költözők

figyelmébe!

villany bevezetéseket,
csillár átszereléseket
jutányosan végez

Kalmár József

villanszerelési vállalata
Arad, Salac-utca 2. sz.
242. Telefonszám 242.

Vadgesztenyét

veszek minden
mennységben.
Cim

Dresdnandt Gyula,

Boros Béni-tér 22.

Telefon 777. szám

Hölgyközönség

szíves tudomására
hozom, hogy az

őszi és téli szöveteim megérkeztek.

Módomban áll legújabb divatlapjaim
után legizlésebb kostümöket és
alkalmi ruhákat szolid árban elkészíteni.

Szíves megrendeléseket kérek, kitűnő tisztelettel

Varga Kálmán női szabó divatterme, Deák Ferenc utca 39.

Kellermann:

ALAGUT.

Uránia.

2211

A szájüreg desinfectálásánál, valamint a **torokbetegséget** előidézőbacillusok előlérésénél, amely különösen gyermekeknek rendkívüli fontossággal bír, mint feltűnően hatásos szer, seholsem nélkülözhető a **Formodor tablettá.**

Egy üveg 50 tablettával, 2 korona 50 fillér.

Gyöngyfehér fogakat

nyerünk a

Doré fogpaszta

használatával. Nem habzik! A szájüreget desinfectálja, utóíze igen kellemes. Ara egy porcellán-szalencének 60 fillér.

Lábizzadás,
kézizzadás

biztosan és leggyorsabban elmúlik a „PEPPO” folyadék és Peppo” hintőpor segítségével. Szárit! Szagtalanít!

Peppo folyadék ára utasítással 1 korona.
Peppo-hintőpor ára utasítással 70 fillér.

Fenti szerek kizárólagos készítője és egyedüli nagy raktára:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára Arad, Andrassy-tér 22. sz. (Megyeházzal szemben.)

Mocsorján Mihály

elsőrendű cipészete

Arad, Hunyadi-utca 3. sz.

Készít mindennemű ur-, nő- és gyermek-cipőket, jutányos árákon.

Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek. 8747

Cognac,
Likörök,
Szilvortum,
Törkölypálinka,**Tea és Rum**

jutányos áron kaphatók:

Körösvölgyi Pálinkarakartár,

Lloyd-palota.

859

Pályázati hirdetmény.

A békéscsabai helyőrségi élelmezési bizottság szállítóképes cégeket vagy egyéneket felezőlt ajánlat tételre: marhahús, sertéshús, juhús, disznózsír, burgonya és mindennemű itézer cikkek havonkénti szállítására.

A szállító kötelezi magát egy-egy periódus alatt az árakat változatlanul fenntartani és a megajánlott árukból a szükséges mennyiséget szükség szerint Békéscsabán leszállítani és köteles a nevezett bizottságnál 10.000 koronát készpénzben vagy állampapírokban biztosítékként letétbe helyezni.

Az egy koronás bélyeggel ellátott ajánlatok két példányban, e hó 25-ig, terményekből minták becsatolásával, az élelmezési bizottság (Garnisonsmenageverwaltung) címére Békéscsaba küldendők.

Békéscsaba, 1915. október hó 14.

4018

Használt ólom megvételre kerestetik.**LISZT-et**

Arad sz. kir. város hatóságilag engedélyezett nagyárudánkban. Viszont eladóknak különféle előnyök.

KORPÁ-t

mint a Korpa Központ szerződéses megbízottjai. Vidéki és helybeli rendeléseknél 10 m/m. vételnél előnyárba.

adunk,mint a
Hadi Termény r. t.
bizományosai.**Veszünk**buzát, rozst, zabot,
árpát, babot és**csöves tengerit.**

4056

Kornis Zsigmond és MártonLiszt és korpa
Telefon 918.

Boros Beni-tér 21.

Hadi Termény bizományosa
Telefon 1051.

Apró hirdetések.

LEVELEZÉS.

„Venus”.

Kedden délután 8 órakor a Maga által jelzett helyen találkozunk.
4074

Intelligens

magasabbrangu tisztviselő házasság céljából ismeretségekbe óhajt lépni egy uri hölgygyel. Fényképes ajánlatok előnyben. „Boldogság” jellegével a kiadóhivatalba kéretnek.
4076

Intelligens

fiatal özvegy asszonyka tisztességes ösmereiségét óhajtja egy gavallér korekt urlembernek. Levelek „Buzavirág” jellegére a kiadóba küldendők.
4079

ALKALMAZÁST NYER.

Fiatal segéd

felvétetik vasúti könyv- és hírlap-árusításához.
4072

Jó családból való,

tisztességes szerény igényű ír. vallású leány, háziasszonyként felvétetik Sebestyén Mórnánál, Pannónia szálloda.
4062

30-35 éves nő

gyermeknevelésben, gondozásban tartas, jövő hó 1-re való beépésre felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.
4069

Egy

románul is beszélő fűszerszakmában jártas hadmeles kereskedősegéd és egy jóháztól való fiu tanulóknak azonnali belépésre felvétetik Kugel Sándornál, Bád Hunyad megye.
4068

A mezőkövesdesházi

uri Casinó részére kisebb igényű nő vagy férfi vendéglőst keresünk. Ajánlatok a Casinó elnökének küldendők.
4064

Könyvkötő segéd

ki önállóan dolgozni tud azonnal alkalmazást nyer. Ajánlatok a fizetési igény megjelölése mellett az Aradi Nyomda r.-t.-hoz intézendők.

ALKALMAZÁST KERES.

Egy 16 éves

4 polg. végzett leány, irodai alkalmazást keres. Cím a kiadóban.
4071

Egy intelligens nő

ki a háztartás önálló vezetését érti, házvezetőnőnek, házikisasszonynak vagy társalgódónőnek ajánlkozik. Cím a kiadóhivatalban.
4067

Egy családos juhász

ki nagyobb uradalmaknál ily minőségben szolgált, ajánlkozik hasonló minőségű szolgálatra, különösen a birka nevelésben elég jártas jó bizonyítványokkal rendelkezik. Cím Markucy Dezső Aldófalva, Arad megye u. p. Bórossébes.
4061

Női és férfi ruhák

tisztítását házaknál elvállalom. Címek a kiadóhivatalba kéretnek.
4082

Okl. óvónő

irodai alkalmazást keres. Cím Emelet Ferencné, Ujszentanna 891. szám.
4065

Egy jobb családból való

középkorú nő, kinek 2 gyermeke van, elvállalná gyermekeket szerető, idősebb urlember háztartásának vezetését, ki gyermekeinek — kis tökélségnek kamatai hozzáadásával segítséje és gyámoltója lenne. Megkereséseket „Hátánkkal visszafizetjük” jellegére a kiadóhivatalba kér.
4080

Háziaszony támasztékául

délelőtti ajánlkozik a háztartás minden ágában jártas gyermekszerező urleány, havi 10 kor, reggeli és ebéd kosztért. Megkereséseket „Arvaleány” jellegére kettős borítékba e lap kiadóhivatalába kér.
4034

Egy

szerény igényű, jó bizonyítvánnyal rendelkező kereskedő elvett leány állást keres. Cím a kiadóban.
4046

Egy

kezdő gépirónő irodai állást elvállalna. Cím a kiadóhivatalban.
4049

LAKÁST KERESNEK.

Mérnök

díszret bejárata (épcsőházból) butorozott szobát keres, villanyvilágítással, fürdőszoba használatával, a belvárosban. Cím a kiadóhivatalban.
4015

KIADÓ LAKÁS.

Garson lakás

butorozva, balkonnal, a kir. törvényességgel szemben, november 1-től kiadó. Bővebbet Dr. Vsdász Armand ügyvéd irodájában Erzsébet királyné-körut 38. sz.
4041

Azonnalra,

vagy november elsejére kiadó két három szobás udvari lakás. Az egyik a Szabadság-tér 16., a másik az Óvár-utca 3. szám alatt. Bővebbet ugyanott a házfelügyelőnél.
4044

Modern

négyszoba, előszobából álló parkettázott földszinti lakás (egyik utcai szobába lépcsőházból külön bejárat) villany, gáberendezéssel, Török L.-u. 1/b. új házában november 1-ére kiadó.
2647

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Keresek

egy gyalogsági tisztikardót. Cím Kerpel-könyvkereskedés.
4086

Naspolya

és róssa-vel eladó Edelspaher-utca 16.
4076

Hegyi róssa szálló

kg.-ja 1 koronáért kapható Karolina-utca 2/a. I. em.
4081

Elköltözés miatt

eladó egy szép nagy mosdó, nagy tükör, hozzá asztal, nagy kép, szobrok, virágvázá, üdgyermek-kocsi és korcsolyák. Megtekinthető Deák Ferenc-u. 29. sz. II. em. 11. ajtó d. u. 2-5 óráig.
4078

Eladó

töbe gáz függőlámpa Kossuth-utca 58.
4063

Eladó

használt mágnes gyújtók, jókarban, Corgmik-féle géphez. Fácán-utca 6. szám.
4078

2 szoba

uj butor Rákóczi-u. 7. sz alatt eladó.
4011

Étburgonyát

waggonféltben jutányosan elad Bartha István terménykereskedő, Brassó.
3946

Citrom

olesobb mint a piacon, legfinomabb körlet, szőlőt és más gyümölcsöt ajánlok. Galler Anna, Deák Ferenc-utca Fehér Kereszt épület.
3785

Lack

1 pántos cipő párja K 8, bársony pántos K 8, chesz 1 pántos K 11, bársony fűzős regatta K 11, bársony gombos regatta K 11, lack 1915. divat, 1/2 Tango K 10. Cipő Tézse. Apolló mozi mellett.
3405

Automobil

6. négyes üzemképes, ugyszintén két hajtókocsi, és egy landauer jutányosan eladó Roth butorülefében. Érdeklődés 1/2, 12 és 2 között. Asztalos Sándor-utca.
3658

Ossi Divat Album

1000 ábrával kor. 240 Pichler Sándor könyv- és papirkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1.
781

Elköltözés miatt

függönyök, asztalterítők, villanylámpák, nyergek, kantárok, lótakarók, butorok, képrámák eladók. Értekezni lehet d. u. 2-től 6 óráig Forray-utca, Nádasdy-palota. Bejárat a második kapun, l. e. jobbra, ajtó 1.
3989

Tábori látosó

— tokk nélkül — eladó Dr. Vadász Armand ügyvéd irodájában, Erzsébet királyné-körut 38. sz.
4048

Steyr 1914.

tisztí fegyver teljesen új eladó. Dr. Vadász Armand ügyvéd irodájában Erzsébet királyné-körut 38. szám.
4042

Veszek

uraktól levetett férfi ruhát, utazó városi bundát, valamint használt butorokat a legmagasabb árban. Bleier Ignác, Szent Pál utca 12.
3085

Több bricsnyereg

lótakaró, 16 felszerelések, alighasznált állapotban eladók Bleier Ignác Szent Pál-u. 12.
4027

Elköltözés

miatt gyönyörű szalon tükör, kis asztal, szobrok, virágtartók, üdgyermek-kocsi, korcsolyák, vasalók, nagyhunda eladók. Megtekinthető Deák Ferenc-utca 29. II. em. 11. ajtó, délután 2-5 óráig.
4061

INGATLA...

Zsidótemető-u. 42. számú

ház eladó. Értekezni ugyanott a tulajdonosnál.
4070

**Olcsó pénzért
Jól világítani
csak villanyval lehet.**

Mindennemű villanybevezetést, csillár és szerelést a legjutányosabban vállal
4067

Hammer Vilmos
Arad, Szabadság-tér 56.

Telefon sz. 96.

**Aranyat
és
Ezüstöt**

legmagasabb áron vesz, vagy becserél; ugyszintén régiségeket vesz és elad
693

Losonczy Lajos

óras és ékszerész fizlete

ARAD, Szabadság-tér.

Telefon 9F4.

Nagyszerűen bevált a harcok során kúráknál és általában mindenkinél mint legjobb

Fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghűlés, rheuma, köszvény, influenza, tetek, mell- és hátrájás stb. esetében

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment. capitel compoz.

Horgony-Pain-Expeller pótléka.

Üvegje K - 60, 140, 180

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlán”-jelű, jelezett Dr. Richter-féle gyógyszerárakban, Prága I. Ellenbútor. 5.

Magyarországi kizárólagos forgalmazója.

8809